

ZARZĄDZENIE NR ROO.0050.7.2016
BURMISTRZA RZEPINA

z dnia 12 lutego 2016 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Rzepin dotyczących projektu
Strategii Rozwoju Gminy Rzepin na lata 2016-2022

Na podstawie art. 5a ust. 1 oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) oraz § 3 pkt. 1 i § 4 Uchwały Nr XXX/266/2013 Rady Miejskiej w Rzepinie z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Rzepin zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Zarządza się konsultacje społeczne dotyczące projektu Strategii Rozwoju Gminy Rzepin na lata 2016-2022 stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

2. Celem konsultacji jest poznanie opinii mieszkańców na temat projektu Strategii Rozwoju Gminy Rzepin na lata 2016-2022 będącego przedmiotem konsultacji.

§ 2. Konsultacje prowadzone są na terenie Gminy Rzepin i obejmują wszystkich jej mieszkańców.

§ 3. Termin rozpoczęcia konsultacji ustala się na dzień 22 lutego 2016 r. Termin zakończenia konsultacji ustala się na dzień 01 marca 2016 r.

§ 4. Konsultacje odbywają się poprzez:

1. obwieszczenie i wyłożenie projektu Strategii Rozwoju Gminy Rzepin na lata 2016-2022 do publicznego wglądu w pok. nr 1 Urzędu Miejskiego w Rzepinie, Plac Ratuszowy 1, 69-110 Rzepin;

2. stronę internetową Urzędu Miejskiego w Rzepinie www.rzepin.pl

3. spotkanie otwarte z mieszkańcami Rzepina, które odbędzie się w dniu 22 lutego 2016 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Rzepinie o godz. 15.30.

§ 5. Wykonanie zarządzenia powierza się Kierownikowi Referatu Promocji i Funduszy Zewnętrznych.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz Rzepina

Sławomir Dudzis

Załącznik do Zarządzenia Nr ROO.0050.7.2016
Burmistrza Rzepina
z dnia 12 lutego 2016 r.

Strategia Rozwoju Gminy Rzepin

na lata 2016-2022

Spis treści

I. STRATEGIA ROZWOJU

- 1.Strategia rozwoju - kontekst
- 2. Metodyka analizy jednowymiarowej

II. POZYCJA WYJŚCIOWA

1. Gmina Rzepin – Informacje Ogólne

- 1.1. Kultura, Oświata, Sport
- 1.2. Potencjał Turystyczny
- 1.3. Podsumowanie Mocnych i Słabych Stron Gminy

III. CHARAKTERYSTYKA DANYCH ILOŚCIOWYCH GMINY RZEPIN ORAZ WNIOSKI

- 1.1 Demografia
- 1.2. Wnioski w obszarze demograficznym
- 2.1. Finanse samorządowe
- 2.2. Wnioski w obszarze finansów
- 3.1. Gospodarka
- 3.2. Wnioski w obszarze gospodarki
- 4.1. Infrastruktura
- 4.2.Wnioski w obszarze infrastruktury
- 5. Podsumowanie wniosków – zdefiniowanie problemów

IV. KONTEKST KIERUNKÓW ROZWOJU

1. Wizja rozwoju gminy

Obszar 1 – lokalna gospodarka

Cel strategiczny I – wzrost atrakcyjności gospodarczej oraz wzrost pozycji konkurencyjnej gminy

Cele operacyjne:

- 1.1. Przygotowanie przestrzeni (organizacja i uzbrajanie terenów inwestycyjnych) pod aktywność gospodarczą
 - 1.1.1. Strefa obsługi ruchu tranzytowego przy A2 (Autoport);
 - 1.1.2. Strefa aktywności gospodarczej (ze zróżnicowaną ofertą dla małych i dużych przedsiębiorców) - inkubator przedsiębiorczości.
- 1.2. Tworzenie łańcucha produkcyjnego lokalnej gospodarki;
- 1.3. Promocja gospodarcza gminy;
- 1.4. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości, poprawa jakości wymiany informacji oraz wzmacnianie więzi pomiędzy Gminą a Przedsiębiorcami;
- 1.5. Wspieranie strategicznych gałęzi wpływających na rozwój i rozpoznawalność gminy;
- 1.6. Rewitalizacja społeczna i infrastrukturalna Starego Miasta;
- 1.7. Poprawa jakości infrastruktury technicznej na terenie Gminy Rzepin;
- 1.8. Zintegrowanie działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego Gminy Rzepin.

2. Cel strategiczny II – Przygotowanie i promocja spójnej oferty turystyczno-rekreacyjnej gminy.

Cele operacyjne:

- 2.1. Opracowanie spójnej oferty turystyczno-rekreacyjnej. Działania promocyjne;
- 2.2. Budowa nowych obiektów rekreacyjnych oraz rozbudowa infrastruktury turystycznej i sportowej

Obszar 2 – aktywność społeczna

Cel strategiczny III – zwiększenie poziomu kapitału społecznego i usług publicznych.

Cele operacyjne:

- 3.1. Kreowanie warunków na rzecz aktywności społecznej (współpraca z mieszkańcami, NGO-sami i innymi aktywnymi podmiotami);
- 3.2. Zwiększanie potencjału instytucjonalnego administracji samorządowej poprzez wdrażanie nowoczesnych systemów zarządzania i podnoszenie kompetencji pracowników instytucji samorządowych;
- 3.3. Wspieranie aktywnej integracji i pomocy społecznej mieszkańców gminy (zwiększanie efektywności działalności podmiotów ekonomii społecznej oraz budowa płaszczyzny współpracy i koordynacji działań w sferze społecznej);
- 3.4. Wprowadzenie rozwiązań wspierających podejmowane inicjatywy lokalnej;
- 3.5. Wspieranie działań dotyczących sportu, profilaktyki i ochrony zdrowia.

Obszar 3 – edukacja

Cel strategiczny IV – poprawa dostępności do wysokiej jakości usług edukacyjnych na terenie gminy

Cele operacyjne:

- 4.1. Dostosowanie do standardów krajowych i europejskich bazy technicznej i dydaktycznej obiektów oświatowych w Gminie Rzepin;
- 4.2. Specjalizacja oferty szkolnictwa ponadgimnazjalnego;
- 4.3. Wsparcie oferty kształcenia zawodowego;
- 4.4. Oferta edukacji i kultury dla mieszkańców w różnym wieku;
- 4.5. Rozwój kompetencji kadry oświaty niezbędne w nowoczesnej edukacji.

V. PODSUMOWANIE

I. STRATEGIA ROZWOJU

1.Strategia rozwoju - kontekst

Strategia rozwoju gminy to długookresowy program, zawierający zbiór celów jej rozwoju oraz określający takie kierunki i priorytety działania, a także alokację środków finansowych, które są niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów w określonym horyzoncie czasu.

Strategię Rozwoju Gminy należy postrzegać jako długofalowy proces wytyczania i osiągania celów wspólnoty samorządowej. Określa ona generalny kierunek, aspiracje i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego jednostki oraz przedstawia metody i narzędzia wdrożeniowe. Zapisy Strategii stanowią zatem determinantę decyzji merytorycznych, organizacyjnych i finansowych podejmowanych przez władze samorządowe. Dokument jest także odpowiedzią na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o Strategię, jak również skuteczną próbę dostosowania się do standardów europejskich.

Prace nad aktualizacją strategii rozpoczęły się w kwietniu 2015 r. z inicjatywy władz lokalnych. Harmonijny i zrównoważony rozwój Gminy postrzegany w ujęciu lokalnym, ale również regionalnym, krajowym oraz europejskim ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia komfortu życia jej mieszkańców, przyjaznego otoczenia dla potencjalnych inwestorów oraz przedsiębiorców funkcjonujących na terenie Gminy. Konieczność aktualizacji strategii wynika z nieustannie zmieniających się warunków wewnętrznych i zewnętrznych, które wymagają wprowadzenia nowego spojrzenia na zasoby gminy oraz gospodarowania nimi w taki sposób, aby gmina mogła się rozwijać wpływając na poprawę jakości życia mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców. Do współpracy nad Strategią zaproszono Panów Andrzeja Sobczyka oraz Janusza Szewczuka - członków Stowarzyszenia Rozwoju Gospodarczego Gmin ze Szczecina.

Zadania strategii:

1. Sprawne, skuteczne i efektywne zarządzanie rozwojem gminy, w krótkim i długim okresie;
2. Optymalne wykorzystanie ograniczonych własnych środków finansowych;
3. Lepsze dostosowywanie się do zmieniającego się otoczenia;
4. Prowadzenie działalności promocyjnej gminy;
5. Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych na realizację przewidzianych w strategii przedsięwzięć.

Trzy podstawowe pytania w procesie planistycznym:

1. Jaka jest obecna sytuacja gminy, co może nam przeszkodzić w dalszym rozwoju, w jakim otoczeniu funkcjonujemy?
2. Dokąd zmierzamy, czym chcemy być w przyszłości?
3. W jaki sposób zrealizujemy nasze zamierzenia?

Obecnie, zasadniczy nurt przesłanek formalno-prawnych uzasadniających potrzebę tworzenia lub weryfikacji dokumentów strategicznych JST, wynika ze zmian w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz wiąże się z aktualizacją dokumentów europejskich (Europa 2020), krajowych (Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2030 r., Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2020 r., Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 r.) i regionalnych (Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego-2020) oraz przyjęciem nowego paradygmatu polityki regionalnej, wprowadzonego zatwierdzeniem 13 lipca 2011 roku Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR).

Ponadto w procesie budowy nowej Strategii bardzo ważną rolę odgrywają przeobrażenia, jakie zaszły w sferze realnej, tj. rzeczywiste procesy i zjawiska (natury gospodarczej, społecznej,

zarządczej, itp.) wpływające na rozwój gminy. Poniżej przedstawiono kluczowe przesłanki uzasadniające potrzebę opracowania Strategii:

- 1. Dostosowywanie polityki rozwoju do zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz gospodarczych w gminie i jej otoczeniu.**
- 2. Dostosowanie kierunków rozwoju (Strategii Rozwoju) do nowych dokumentów strategicznych szczebla regionalnego i krajowego.**
- 3. Uspójnienie horyzontu czasowego Strategii Rozwoju z horyzontem czasowym nowego okresu programowania UE oraz dokumentów nadrzędnych.**
- 4. Dostosowywanie Strategii Rozwoju Gminy do tworzonego mechanizmu finansowania rozwoju Województwa Lubuskiego.**

2. Metodyka analizy jednowymiarowej i obliczenia wskaźników syntetycznych

Efektywne wdrażanie Strategii wymaga wykonania rzetelnej analizy stanu wyjściowego, który pozwoli na obserwację rezultatów prowadzonych działań oraz identyfikację kluczowych problemów, a w konsekwencji wytyczenie kierunków rozwoju. Podstawowym elementem analizy są racjonalnie dobrane, mierzalne i weryfikowalne wskaźniki oraz mierniki, które ułatwiają konsekwentne śledzenie zmian oraz prowadzenie porównań zarówno w obrębie samego miasta i gminy, jak i w odniesieniu do innych samorządów lub średnich osiąganych poziomów dla grup porównawczych. Tą drogą można określić również konkurencyjność gminy. Celem wykonania analizy należy:

- 1) Określić obszary analizy;
- 2) Określić przestrzenny wymiar analizy;
 - Obszar funkcjonalny (sąsiednie JST, gdzie występują silne powiązania rynków usług),
 - Grupa porównawcza (JST o podobnych parametrach: statusie formalnym, lokalizacji, potencjale demograficznym, gospodarczym itp.).

Źródłem danych ujętych w analizie był przede wszystkim Bank Danych Lokalnych GUS jak również dane Ministerstwa Finansów, OKE w Poznaniu oraz dane ewidencyjne gminy.

Punktem wyjścia badania była jednowymiarowa analiza statystyczna, dokonana w odniesieniu do grupy porównawczej gmin o podobnym charakterze, do grupy z Obszaru Funkcjonalnego tzw. Grupa G8 oraz do grupy gmin powiatu ślubickiego. Jako punkt odniesienia traktowano przeciętne wartości wskaźników dla grup porównawczych. Kolejnym krokiem była agregacja wskaźników w ramach grupy porównawczej i grupy powiatowej, w celu opisu i oceny ogólnych zjawisk społeczno-gospodarczych. W tym etapie zbudowano wskaźniki syntetyczne pozwalające porównywać wszystkie badane jednostki w jednolitej skali.

W celu określenia różnic między gminami o różnym stopniu potencjału demograficznego dokonano rankingu obiektów metodą liniowego porządkowania obiektów wielocechowych, kierując się takimi cechami, które można zaliczyć do stymulatorów lub destymulatorów rozwoju. Z uwagi na fakt, że zmienne przyjęte do konstrukcji wskaźnika są mierzone w różnych jednostkach, zastosowano metodę normalizacji, której celem jest doprowadzenie ich do wzajemnej porównywalności, a następnie przedstawienie wyników za pomocą wskaźnika zagregowanego. Metoda ta prowadzi do stałego jednostkowego zakresu zmienności cech znormalizowanych.

Obszar analizy podzielony został na pięć obszarów, które w sposób spójny i komplementarny obejmują ogół zjawisk społeczno-gospodarczych.

1. DEMOGRAFIA, KAPITAŁ LUDZKI,
2. FINANSE JST,
3. KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI,
4. INFRASTRUKTURA I USŁUGI,
5. POTENCJAŁ ROZWOJOWY.

Dane ilościowe w odniesieniu do czterech obszarów zostały zestawione w dwóch grupach:

1. GRUPA PORÓWNAWCZA (dobrane gminy o podobnym statusie formalno-prawnym i potencjale demograficznym). Gminy przyjęte do porównania: Torzym, Iłowa, Jasień, Witnica, Trzciel, Węgliniec, Pieńsk, Chojna, Mieszkowice, Tuliszków, Strzałkowo
2. GMINY POWIATU SŁUBICKIEGO– Cybinka, Górzycy, Ośno Lubuskie, Słubice.
3. GMINY OBSZARU FUNKCJONALNEGO G8 (Kostrzyn n/O, Słubice, Witnica, Ośno Lub., Górzycy, Słońsk, Cybinka)

Do analizy przyjęto okres lat 2010-2013. W przypadku danych demograficznych przyjęto dłuższe okresy celem zobrazowania istotnych zmian w tym obszarze. W celu zapewnienia możliwie najbardziej obiektywnego opisu zjawisk przeanalizowano łącznie zakres 48

wskaźników, (z czego siedem wskaźników jest zdublowanych w obszarze Potencja rozwoju). Z uwagi na dostępność danych nie wszystkie zmienne udało się pozyskać w pełnym okresie. Zestawienia danych ilościowych analizy jednowymiarowej oraz wskaźników syntetycznych zestawiono w następujących obszarach:

DEMOGRAFIA I KAPITAŁ LUDZKI

Dla celów porównawczych do obszaru Demografia przyjęto następujące wskaźniki:

1. Liczba mieszkańców w wieku 25-34 na 1 000 mieszkańców;
2. Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym do liczby mieszkańców ogółem (%);
3. Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców;
4. Saldo migracji na 1 000 mieszkańców;
5. Współczynnik dzietności.

FINANSE JST

Dla celów porównawczych do obszaru Finanse JST przyjęto następujące wskaźniki:

1. Dochody budżetu gminy z tytułu dotacji i płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich na mieszkańca (zł);
2. Dochody budżetu gminy z tytułu podatków pobieranych przez gminę na mieszkańca (zł);
3. Dochody budżetu gminy z tytułu udziałów w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa na mieszkańca (zł);
4. Dochody majątkowe budżetu gminy na mieszkańca (zł);
5. Nadwyżka operacyjna na mieszkańca (zł);
6. Obciążenie dochodów ogółem długiem (%);
7. Obciążenie dochodów wydatkami na obsługę i spłatę zadłużenia (%);
8. Wydatki inwestycyjne budżetu gminy na mieszkańca (zł).

KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI

Stan gospodarki został przedstawiony w oparciu o następujące wskaźniki:

1. Podatek CIT w budżecie gminy na mieszkańca (zł);
2. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 1 000 mieszkańców;
3. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej sekcji J,K,M, na 1 000 mieszkańców;
4. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej na 1 000 mieszkańców (liczba);
5. Podatek PCC w budżecie gminy na mieszkańca (zł);
6. Podatek PIT w budżecie gminy na mieszkańca (zł);
7. Podatek od nieruchomości w budżecie gminy na mieszkańca (zł);
8. Pracujący w głównym miejscu pracy na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym (liczba);
9. Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym (%);
10. Udział zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn w liczbie mężczyzn w wieku produkcyjnym (%).

INFRASTRUKTURA I USŁUGI

Stan infrastruktury i usług został przedstawiony w oparciu o następujące wskaźniki:

1. Liczba oddanych mieszkań na 1000 mieszkańców;
2. Liczba podmiotów usługowych razem na 1000 mieszkańców;
3. Liczba udzielonych porad lekarskich na 1000 mieszkańców;
4. Liczba widzów na spektaklach kinowych, teatralnych oraz zwiedzających w obiektach muzealnych i wystawienniczych na 1000 mieszkańców;
5. Liczba zarejestrowanych czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców;
6. Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców;
7. Noclegi udzielone przyjezdnym (hotele, motele, pensjonaty) na 1000 mieszkańców (liczba);

8. Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (%);
9. Odsetek miejsc w żłobkach do liczby dzieci w wieku 0-3 lata;
10. Powierzchnia parków zieleńców i terenów zieleni osiedlowej na mieszkańca (ha/mieszkańca);
11. Powierzchnia użytkowa mieszkań na mieszkańca;
12. Udział dzieci (do 17 lat), na które rodzice otrzymują zasiłki rodzinne w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku;
13. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%);
14. Wskaźnik liczby mieszkańców korzystających z instalacji wodociągowych (%);
15. Wskaźnik liczby mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacyjnej (%);
16. Wskaźnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych;
17. Wskaźnik skolaryzacji brutto dla szkół gimnazjalnych;
18. Wydatki z budżetu gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na mieszkańca (zł);

POTENCJAŁ ROZWOJOWY

Potencjał rozwojowy (będący zbiorem wskaźników z różnych obszarów) został przedstawiony w oparciu o następujące wskaźniki:

1. Podatek CIT w budżecie gminy na mieszkańca (zł);
2. Liczba mieszkańców w wieku 25-34 na tysiąc mieszkańców;
3. Podatek PCC w budżecie gminy na mieszkańca (zł);
4. Podatek PIT w budżecie gminy na mieszkańca (zł);
5. Podatek od nieruchomości w budżecie gminy na mieszkańca (zł);
6. Udział bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym (%);
7. Udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w liczbie mieszkańców ogółem (%).

II. POZYCJA WYJŚCIOWA

1. Gmina Rzepin – Informacje ogólne

Gmina Rzepin to prężnie rozwijająca się gmina, położona w zachodniej części Polski - w strefie przygranicznej. W skład Gminy wchodzi miasto Rzepin oraz 10 sołectw (Drzeńsko, Gajec, Kowalów, Lubiechnia Mała, Lubiechnia Wielka, Radów, Serbów, Starków, Staroścín, Sułów). Pod względem wielkości gmina należy do średnich gmin województwa Lubuskiego. Obecnie Gminę Rzepin zamieszkuje blisko 10 tysięcy osób, z czego w mieście 6,7 tys. Gmina położona jest w zachodniej części kraju w polsko-niemieckiej strefie przygranicznej. Miasto Rzepin stanowi istotny węzeł komunikacyjny. Na jego terenie krzyżują się linie kolejowe ruchu pasażerskiego i towarowego ze wschodu na zachód, Moskwa – Warszawa – Berlin i z północy na południe, Szczecin – Śląsk (Nadodrzańska Magistrała Węglowa). Tu również znajduje się ostatnia stacja przeładunkowa na pograniczu zachodnim. Przez Rzepin przebiegają również drogi o znaczeniu regionalnym, krajowym i międzynarodowym m.in. autostrada A2, z której zjazd prowadzi prosto do miasta.

*Linia kolejowa w Rzepinie
z lotu ptaka*

1.1. Kultura, oświata, sport

Gmina Rzepin oferuje swoim mieszkańcom kompleksową bazę edukacyjną. W Gminie znajdują się: 4 przedszkola (3 samorządowe, 1 prywatne), 2 szkoły podstawowe, 2 szkoły gimnazjalne, szkoły ponadgimnazjalne - Liceum Ogólnokształcące im Stanisława Staszica oraz Technikum Leśne w Staroście.

*Zespół Szkół
Ogólnokształcących w Rzepinie*

W swej bogatej ofercie Gmina Rzepin ma wiele obiektów dostosowanych do potrzeb i wymagań mieszkańców, gdzie dzieci, młodzież i dorośli mogą doskonalić swoje umiejętności w różnych dziedzinach:

- Miejski Dom Kultury wraz z Kinem „Chrobry”;
- Miejska Biblioteka Publiczna;
- Miejski Stadion Sportowy w Rzepinie;
- Kompleks boisk sportowych „Orlik” z kortem tenisowym;
- hale widowiskowo – sportowe przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Rzepinie i w Zespole Szkół w Kowalowie;

- boiska sportowe w Rzepinie oraz w sołectwach Kowalów, Lubiechnia Wielka, Drzeńsko, Radów;
- Skatepark przy ZSO w Rzepinie;
- liczne place zabaw;
- jezioro miejskie z plażą i przystanią dla sprzętu wodnego;
- świetlice wiejskie;

*Zespół Szkół
Ogólnokształcących w Rzepinie
z kompleksem Orlik*

Sportową dumą Gminy Rzepin jest Miejski Klub Sportowy Steinpol-Ilanka Rzepin, który kształci i wychowuje piłkarzy w siedmiu kategoriach wiekowych. Klub dzięki polsko-niemieckiej współpracy cyklicznie organizuje pikniki sportowe i turnieje piłkarskie dla wszystkich grup wiekowych, które integrują zarówno dzieci jak i ich rodziców. Oprócz sekcji piłki nożnej w klubie funkcjonuje sekcja atletyczna oraz brydża sportowego. W Gminie działa również Klub Sportowy „Zorza” Kowalów, Klub Sportowy „Chrobry Drzeńsko”, Klub Sportowy „Zieloni” Lubiechnia Wielka, Stowarzyszenie Kultury Fizycznej "Omega" w Rzepinie, Siatkarski Klub Sportowy „Piast” Rzepin oraz Klub Sportowy „Skate Team Kowalów”.

Centrum życia kulturalnego w Rzepinie jest Miejski Dom Kultury. Mieszkańcy gminy mogą korzystać z zajęć plastycznych, wokalnych, tanecznych, teatralnych, aerobiku, czy zumbi. Regularnie organizowane są również wernisaże i czasowe wystawy malarstwa oraz fotografii w galerii Rz'art, plenery fotograficzne, koncerty zespołów i kabaretów, a także spektakle teatralne. W Gminie odbywają się również cykliczne wydarzenia muzyczne jak np. festiwal pieśni „Wrzosowisko”, który rokrocznie odwiedzają zespoły ludowe z całej Polski oraz Międzynarodowy Turniej Tańca breakdance i feestyle „Bitwa o Rzepin”. Co roku odbywają się również „Dni Puszczy Rzepińskiej”, nawiązujące do kultury łowieckiej tak popularnej w Gminie Rzepin, których obchody uświetniają koncerty gwiazd muzyki i sceny kabaretowej. Oprócz głównych wydarzeń kulturalnych mieszkańcy gminy mają do wyboru szereg imprez integracyjno – rekreacyjnych kultywujących lokalne tradycje oraz obyczaje.

1.2 Potencjał turystyczny

Blisko połowę powierzchni Gminy Rzepin stanowią lasy Puszczy Rzepińskiej, doskonałe miejsce do spędzenia czasu wolnego. Osoby wybierające aktywny wypoczynek mogą zdecydować się na spływy kajakowe malowniczą rzeką Ilanką, bądź wyprawy piesze lub rowerowe ścieżkami prowadzącymi przez najpiękniejsze zakątki Puszczy Rzepińskiej. Jedną z tras - 38-kilometrową „niebieską” trasą rowerową, prowadzi wzdłuż jezior oraz ścieżki edukacyjnej „Bobrowym Szlakiem”. Przerwą w wyprawie może być zatem kąpiel w jednym z siedmiu jezior istniejących w Gminie. Jedno z nich - jezioro Długie - jest w sezonie letnim strzeżonym kąpieliskiem miejskim. Punktem obowiązkowym na trasie turysty wędrującego przez Gminę jest wspomniana ścieżka edukacyjno-przyrodnicza Nadleśnictwa Rzepin „Bobrowym Szlakiem” w Nowym Młynie, która zyskała swoją nazwę dzięki bobrom zamieszkującym przecinającą szlak rzekę Ilankę. Spacerujący może podziwiać różnorodne kompozycje krzewów, drzew i kwiatów oraz zapoznać się z tablicami informacyjnymi i opisami poszczególnych wyjątkowych okazów. Przygotowanych zostało również wiele miejsc do wypoczynku. Ciesząc się

ogromnym powodzeniem miejscem organizacji wielu imprez jest duży wigwam w pobliżu szlaku.

Przemierzając Puszcę Rzepińską zobaczyć można aż 22 pomniki przyrody. Jednym z najbardziej charakterystycznych jest olbrzymi - 22-metrowy, ponad sześćsetletni dąb Piast. Innym wyjątkowym zjawiskiem przyrodniczym jest para zrośniętych drzew, o tyle nietypowa, że jedno to drzewo liściaste - dąb bezszypułkowy, a drugie drzewo iglaste - sosna pospolita.

*Dąb „Piast”
– pomnik przyrody*

Na terenie Nadleśnictwa Rzepin wyznaczono także m.in. strefy ochronne ptaków chronionych: m.in. bociana czarnego i orła bielika.

Bogactwo rzepińskich lasów i jezior sprawia, że są one chętnie wybierane przez wędkarzy oraz myśliwych. Na terenie Gminy prężnie działa Koło Łowieckie, ale Puszcę odwiedzają również

myśliwi z innych rejonów Polski i Europy, zatrzymując się chętnie w kwaterze myśliwskiej, w której mogą nie tylko wypocząć, ale również skosztować wybornych potraw z dziczyzny.

Miejszem dla miłośników przyrody jest także Rezerwat Przyrody „Torfowiska Sułowskie”. Rezerwat, który obejmuje jezioro oraz torfowiska, chroni obszar stanowisk rzadkich i ginących gatunków roślin i ptaków wodno-błotnych.

Miłośnicy architektury mogą podążać europejskim Szlakiem Romańskim promującym zabytkowe obiekty sakralne, do których na terenie naszej gminy zaliczono m.in. wzniesiony w XIV w., Kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Rzepinie, kościół p.w. Jezusa Miłosiernego w Drzeńsku, Kościół p.w. św. Piotra i Pawła w Kowalowie oraz Kościół p.w. Serca Pana Jezusa w Radowie.

Warto zwrócić uwagę na zachowane do dziś zabytkowe średniowieczne rozplanowanie ulic Rzepina z jego bardzo regularnym kształtem.

Jedną z ciekawostek jest również wiodąca przez Gminę Droga św. Jakuba - rekonstrukcja drogi pielgrzymki jaką pokonywali wierni w średniowieczu do grobu św. Jakuba w Santiago de Compostela w Hiszpanii.

1.3 Podsumowanie mocnych i słabych stron Gminy

Mocne strony Gminy Rzepin:

- Walory przyrodnicze - Puszcza Rzepińska, czyste niezdegradowane środowisko, bogata gatunkowo flora i fauna, malownicze jeziora Pojezierza Lubuskiego, ścieżka edukacyjna „Bobrowy szlak”, rzeka Ilanka i możliwość organizacji spływów kajakowych, Dąb Piast i pomniki przyrody, atrakcyjne tereny dla myśliwych z dobrą bazą noclegową, szlaki rowerowe, jezioro Długie i kompleks sportowy;
- Walory lokalizacyjne - położenie: węzeł autostradowy ze zjazdem do Rzepina, węzeł kolejowy oraz położenie na Magistrali Nadodrzańskiej, bliskość granicy z Niemcami i Berlina;
- Obecność firm z kapitałem zagranicznym (np. Steinpol Central Services Sp. z o.o.), Izba Celna, potencjał gospodarczy lasów, atrakcyjne tereny inwestycyjne, przyjazny dla interesantów Urząd Miejski, produkty lokalne np. woda „Rzepinianka”;
- Pełna oferta oświatowa począwszy od przedszkoli, a skończywszy na szkołach ponadgimnazjalnych - Technikum Leśne w Staroście oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących w Rzepinie z klasą policyjną;
- Aktywna działalność organizacji pozarządowych,

- Szeroka oferta sportowa i prężnie działające kluby sportowe, dobrze rozwinięta oferta kulturalna, urozmaicona oferta Miejskiego Domu Kultury w Rzepinie z funkcjonującym Kinem „Chrobry”;
- Nowoczesna stacja uzdatniania wody, duży wybór działek pod zabudowę jednorodzinną, wysoki stopień gazyfikacji Gminy;
- Walory architektoniczne i turystyczne - średniowieczny układ ulic Starego Miasta, Droga Św. Jakuba i Szlak Romański, atrakcyjne zabytki dziedzictwa kulturowego, w tym kościoły.

*Obszar „Starego Miasta”
w Rzepinie*

Słabe strony Gminy Rzepin:

- Infrastruktura: niewystarczający poziom skanalizowania terenów wiejskich, zły stan infrastruktury drogowej, zaniedbane Stare Miasto wymagające rewitalizacji, degradacja i mało atrakcyjne zagospodarowanie kilku przestrzeni publicznych, zły stan techniczny wielu budynków, zły stan techniczny obiektów oświatowych, słabe ciśnienie wody w domostwach, niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych, niewystarczająca ilość miejsc do wypoczynku i uprawniania sportu;
- Brak nowoczesnego sprzętu kinowego, który umożliwiłby częstsze wyświetlanie filmów;
- Brak szkół zawodowych, brak pracy dla młodych, brak rozpoznawalności miasta, brak wypracowanego planu promocji;
- Brak dużych terenów inwestycyjnych, brak atrakcyjnych terenów wypoczynkowych;
- Brak przywiązania mieszkańców do Rzepina, zlepek wielokulturowy mieszkańców, trudna struktura ludności na Starym Mieście, mała aktywność społeczna, duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej.

III. CHARAKTERYSTYKA DANYCH ILOŚCIOWYCH GMINY RZEPIN ORAZ WNIOSKI

1.1 Demografia

LUDNOŚĆ OGÓŁEM

Lp	Nazwa wskaźnika	1995	2000	2005	2010	2013	dynamika 2013/1995	dynamika 2013/2010
1	Liczba ludności ogółem	10 117	9 771	9 879	10 007	9 988	98,72	99,81
2	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	1 075	1 171	1 228	1 372	1 510	140,47	110,06
3	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	5 986	5 833	6 326	6 536	6 418	107,22	98,19
4	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym	3 056	2 767	2 325	2 099	2 060	67,41	98,14
5	Wsk I mieszkańców w wieku poprodukcyjnym do I mieszk ogółem (%)	10,63	11,98	12,43	13,71	15,12	142,28	110,27
6	Wsk I. mieszkańców w wieku poprodukcyjnym do I. mieszk w wieku przedprodukcyjnym (%)	35,18	42,32	52,82	65,36	73,30	208,38	112,14

LUDNOŚĆ OGÓŁEM –GRUPY WIEKOWE

Lp	Nazwa wskaźnika	1995	2000	2005	2010	2013	dynamika 2013/1995	dynamika 2013/2010
1	Liczba ludności powyżej 70 roku życia	505	605	728	811	794	157,23	97,90
2	Liczba ludności w wieku 0-4	705	550	526	591	536	76,03	90,69
3	Liczba ludności w wieku 13-15	570	602	452	358	304	53,33	84,92
4	Liczba ludności w wieku 16-18	634	702	630	463	427	67,35	92,22
5	Liczba ludności w wieku 18-29	2 002	1 901	2 130	1 932	1 761	87,96	91,15
6	Liczba ludności w wieku 25-34	1 503	1 267	1 486	1 676	1 627	108,25	97,08
7	Liczba ludności w wieku 5-12	1 347	1 158	924	855	898	66,67	105,03
8	Wsk liczby mieszkańców w wieku 25-34 na 1000 mieszkańców	148,56	129,67	150,42	167,48	162,90	109,65	97,26

MIGRACJE

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Suma
Saldo migracji kobiet	7	-35	-30	-14	-36	-15	5	-37	-16	3	-168
Saldo migracji mieszkańców w wieku 15-39 lat	bd	bd	bd	bd	bd	-71	3	-98	-52	-45	-263
Saldo migracji ogółem	20	-46	-38	-43	-58	-9	14	-53	-32	-20	-468
Saldo migracji wewnętrznych	24	-40	-31	-24	-41	-15	15	-50	-32	-9	-265
Saldo migracji zagranicznych	-4	-6	-7	-19	-17	6	-1	-3	0	-11	-303
Saldo migracji z miastami	-4	-34	-46	4	-28	-24	-14	-29	-49	-17	-203
Saldo migracji z wsiami	28	-6	15	-28	-13	9	29	-21	17	8	38

PRZYROST NATURALNY

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Suma	dynamika 2013/2004
Liczba kobiet w wieku rozrodczym	2 663	2 616	2 556	2 567	2 542	2 496	2 497	2 455	2 440	2 427		91,14
Przyrost naturalny	31	39	22	26	37	30	24	21	5	13	247	42,17
Urodzenia	105	113	120	105	127	128	96	115	98	105	1 111	99,62
Współczynnik dzietności	1,38	1,51	1,65	1,43	1,75	1,79	1,35	1,64	1,40	1,51		109,30
Zgony	74	74	98	78	91	98	72	94	93	92	864	124,32

1.2 Wnioski w obszarze demograficznym

Skala powiatu:

- Prognoza demograficzna całego powiatu słubickiego do 2025 roku wskazuje na zmniejszenie ludności ogółem z poziomu 47 318 w 2013 roku do poziomu 46 497 w 2025 roku. Można powiedzieć, że spadek o 821 osób w powiecie nie jest jeszcze duży, jednak warto zestawiać ze sobą zmiany w liczbie osób w wieku przedprodukcyjnym do liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Ogółem w przedziale od 0 do 18-tego roku życia prognoza przewiduje zmniejszenie liczby mieszkańców o 2 265, natomiast w przedziale 65-85+ przewiduje się wzrost liczby o 5 348 w 2025 roku w stosunku do 2013 roku
- Analizując różnicę między grupą osób w wieku 20-24 lata a grupą w wieku 60-64 lata w całym powiecie (zastępowalność pokoleń na rynku pracy) widać, że do roku 2015 różnica ta jest jeszcze dodatnia, natomiast od 2015 roku do 2025 roku deficyt osób (lokalny zasób) na rynku pracy przeciętnie co roku będzie wynosił około 765 osób.

Gmina Rzepin:

- Wartość wskaźnika liczby mieszkańców w wieku 25-34 lata na 1 000 mieszkańców dla Rzepina jest wyższa od mediany dla całej grupy, jednak w latach 2012-2013 jego wartość jest prawie identyczna, co pokazuje, że w samym Rzepinie ubywa mieszkańców z tego przedziału wiekowego.
- Podobna sytuacja w tendencji zmiany występuje przy wskaźniku liczby osób w wieku poprodukcyjnym do liczby mieszkańców ogółem. W okresie 2003-2008 wartość tego wskaźnika dla Rzepina jest poniżej przeciętnej dla całej grupy porównawczej, natomiast od roku 2009 odnotowujemy jednakowy poziom, co w przypadku Rzepina oznacza wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym.
- Od 2005 roku odnotowujemy ujemne saldo migracji w Rzepinie, z wyjątkiem roku 2010 w którym saldo migracji na 1 000 mieszkańców wyniosło +1,40.
- Dużym problemem jest pogarszająca się sytuacja demograficzna, szczególnie spadek wskaźnika liczby mieszkańców w wieku 25-34 lata na 1 000 mieszkańców oraz wzrost wskaźnika liczby osób w wieku poprodukcyjnym do liczby mieszkańców ogółem. Analiza wielkości danych demograficznych zarówno w grupie porównawczej jak i w samym Rzepinie potwierdza tezę, że całkowitej zmianie uległy podstawowe założenia demograficzne. Na kształt populacji większości miast i gmin mają wpływ dwa poważne procesy: starzenie się siły roboczej oraz zmniejszanie przyrostu naturalnego. Do tego warto dołożyć zmiany demograficzne spowodowane migracjami. Wobec tej tendencji kluczowym kierunkiem rozwoju jest „sięgniecie” po popyt zewnętrzny na infrastrukturę i usługi, które pozostają w gestii gminy.
- Dane statystyczne dotyczące demografii pokazują tendencje wskazujące na zmniejszanie się liczby ludności w Rzepinie wynikające z mniejszego przyrostu naturalnego, niskiego współczynnika dzietności oraz ujemnego salda migracji. Przy tym warto podkreślić, że zestawienia liczby ludności wg składanych tzw. deklaracji śmieciowych wskazują, że różnica między danymi statystycznymi a deklarowanymi

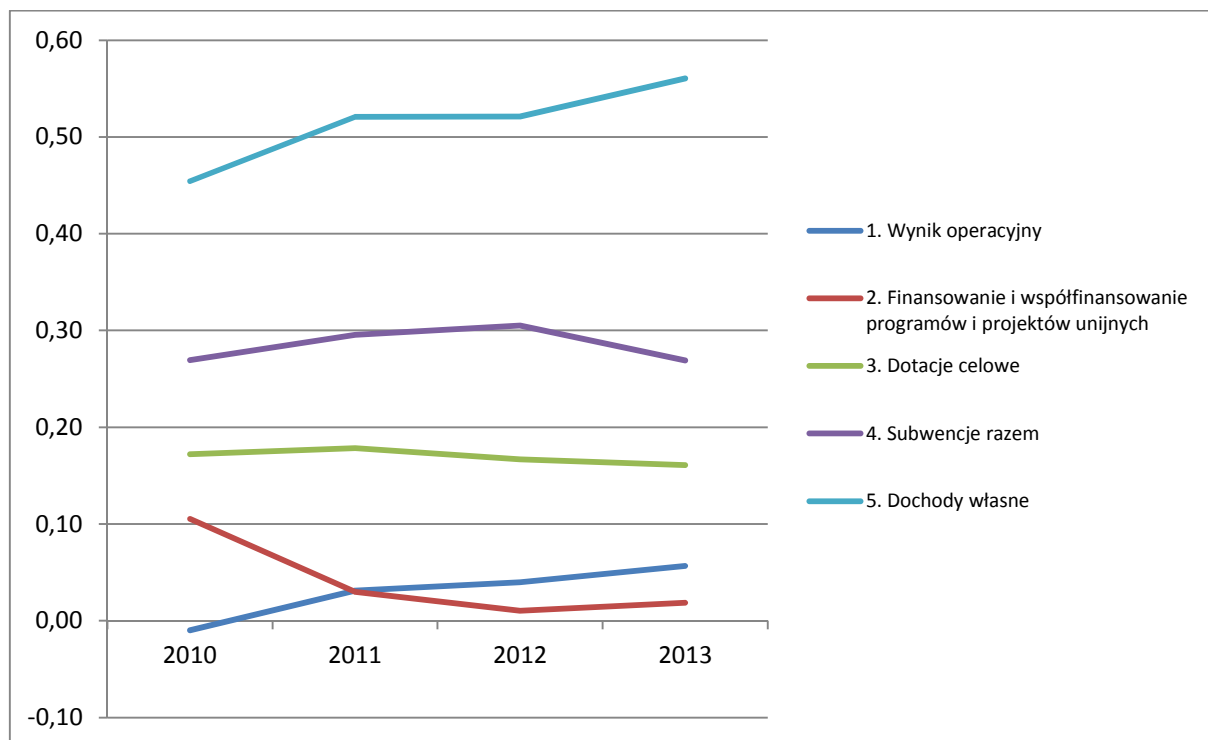
w przypadku Rzepina wynosi około 1 000 osób, natomiast w przypadku całej gminy wynosi około 2 000 osób co potęguje niekorzystną sytuację demograficzną gminy.

- W zależności od zestawu grup porównawczych zależy pozycja Rzepina w obszarze Demografia. Na tle gmin powiatu słubickiego w 2013 roku wskaźnik syntetyczny oraz wskaźnik rozwoju dla Rzepina wskazuje na dobrą sytuację z tendencją wzrostową. Podobnie wygląda sytuacja w zestawieniu w ramach obszaru funkcjonalnego G8. W związku z powyższym na tle najbliższego otoczenia zmiany demograficzne nie wskazują na gorszą pozycję Rzepina. Przy zestawieniu szerszej grupy porównawczej (na tle samorządów o podobnych cechach) widać, że obecna sytuacja Rzepina w obszarze demografia nie jest zła, jednak w porównaniu do 2010 roku widać wyraźne pogorszenie tych parametrów (spadek wartości wskaźnika rozwoju o 18,9%)

2.1. Finanse samorządowe

1. Dochody budżetu gminy z tytułu dotacji i płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich

Lp	Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika 2013/2009	dynamika 2013/2012
1	Dochody bieżące na finansowanie programów unijnych (pp200;600)	0,00	0,00	145 219,59	98 020,00	309 075,58		315,32
2	Dochody na finansowanie zadań inwestycyjnych programów unijnych (pp 200;600)	2 149 182	3 006 547	0	108 747	0	0,00	0,00
3	Dochody własne	12 010 396	13 100 609	14 246 640	15 194 820	18 357 187	152,84	120,81
4	Dotacje celowe na zadania bieżące	4 766 375,61	4 969 162,89	4 885 760,07	4 862 082,89	5 267 614,92	110,52	108,34
5	Dotacje celowe na zadania inwestycyjne	743 869,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
6	Subwencja ogólna bez części oświatowej	1 171 794	1 165 351	1 147 612	1 196 060	1 247 168	106,43	104,27

DOCHODY MAJĄTKOWE

Lp	Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika 2013/2009	dynamika 2013/2012
1	Dochody majątkowe	4 140 555,09	4 249 184,75	976 136,53	1 453 490,46	2 909 023,05	70,26	200,14
2	Dochody na finansowanie zadań inwestycyjnych programów unijnych (pp 200:600)	2 149 181,64	3 006 546,83	0,00	108 747,21	0,00	0,00	0,00
3	Dochody ze sprzedaży majątku i przekształcenia wieczystego użytkowania (majątkowe)	1 247 504,45	1 242 637,92	976 136,53	1 344 743,25	2 909 023,05	233,19	216,33
4	Dotacje celowe na zadania inwestycyjne	743 869,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

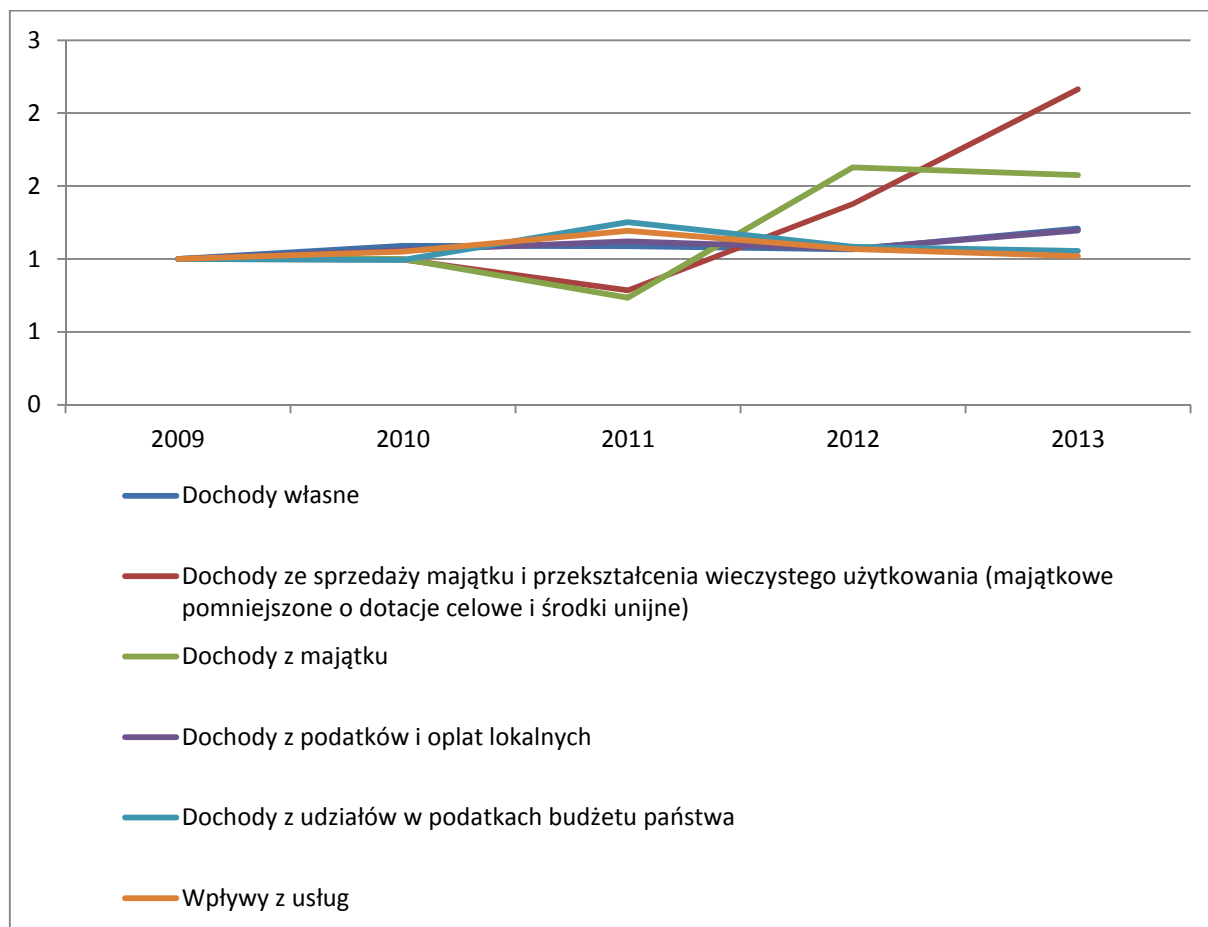

DOCHODY WŁASNE

Lp	Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika 2013/2009	dynamika 2013/2012
1	Dochody własne	12 010 395,83	13 100 608,85	14 246 640,22	15 194 819,77	18 357 186,69	152,84	120,81
2	Dochody ze sprzedaży majątku i przekształcenia wieczystego użytkowania (majątkowe)	1 247 504	1 242 638	976 137	1 344 743	2 909 023	233,19	216,33
3	Dochody z majątku	1 925 977	1 926 497	1 414 152	2 301 300	3 626 446	188,29	157,58
4	Dochody z podatków i opłat lokalnych	5 122 230,10	5 421 908,64	6 078 714,72	6 505 000,27	7 775 718,54	151,80	119,53
5	Dochody z udziałów w podatkach budżetu państwa	3 693 092,96	3 666 439,00	4 592 070,87	4 974 912,92	5 244 337,10	142,00	105,42
6	Wpływy z usług	332 545	349 471	416 748	444 766	453 416	136,35	101,94

DOCHODY WŁASNE PODATKOWE

Lp	Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika 2013/2009	dynamika 2013/2012
1	Podatek dochodowy od osób fizycznych - PIT	3 690 127,00	3 663 049,00	4 524 724,00	4 860 741,00	5 130 602,00	139,04	105,55
2	Podatek dochodowy od osób prawnych - CIT	2 965,96	3 390,00	67 346,87	114 171,92	113 735,10	3834,68	99,62
3	Podatek od czynności cywilno prawnych - PCC	209 005,41	497 498,14	275 657,80	248 517,28	217 965,00	104,29	87,71
4	Podatek od nieruchomości - PN	3 848 424,85	3 983 500,55	4 789 777,82	4 784 030,34	5 742 279,85	149,21	120,03

WYDATKI

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika 2013/2009	dynamika 2013/2012
Wydatki bieżące	23 466 085,04	24 876 250,66	25 534 124,09	26 548 402,65	27 981 644,27	119,24	105,40
Wydatki inwestycyjne	7 967 624,51	8 387 911,68	580 401,40	1 176 785,80	2 586 761,80	32,47	219,82
Wydatki ogółem	31 433 709,55	33 264 162,34	26 114 525,49	27 725 188,45	30 568 406,07	97,25	110,25

WYDATKI WG. DZIAŁÓW

Lp	Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika 2013/2009	dynamika 2013/2012
1	Wydatki bieżące w dz Administracja publiczna	3 060 909,26	3 217 111,59	3 068 018,35	2 989 463,69	3 098 035,25	101,21	103,63
2	Wydatki bieżące w dz Gospodarka komunalna i ochrona środowiska i	1 110 802	1 160 713	1 497 790	1 563 013	1 968 990	177,26	125,97
3	Wydatki bieżące w dz Gospodarka mieszkaniowa	1 276 051	1 285 194	1 262 496	1 394 642	1 491 736	116,90	106,96
4	Wydatki bieżące w dz Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	974 215,42	1 031 415,19	930 578,73	933 420,81	950 145,60	97,53	101,79
5	Wydatki bieżące w dz Oświata i wychowanie	9 632 103,23	10 068 403,14	10 369 181,30	11 054 470,64	11 554 385,83	119,96	104,52
6	Wydatki bieżące w dz Transport i łączność	514 612,68	546 099,03	293 693,99	318 049,33	695 777,84	135,20	218,76

Wielkości rzeczywiste

Lp	Nazwa wskaźnika	2010	2013	dynamika
1	Dochody budżetu gminy z tytułu dotacji i płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich na mieszkańca (zł)	300,44	30,94	10,30
2	Dochody budżetu gminy z tytułu podatków pobieranych przez gminę na mieszkańca (zł)	541,46	736,63	136,04
3	Dochody budżetu gminy z tytułu udziałów w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa na mieszkańca (zł)	366,39	525,06	143,31
4	Dochody majątkowe budżetu gminy na mieszkańca (zł)	424,62	291,25	68,59
5	Nadwyżka operacyjna na mieszkańca (zł)	-28,27	186,16	
6	Obciążenie dochodów ogółem długiem (%)	34,96	20,73	59,30
7	Obciążenie dochodów wydatkami na obsługę i spłatę zadłużenia (%)	4,59	4,97	108,22
8	Wydatki inwestycyjne BG na mieszkańca (zł)	838,20	258,99	30,90

Wskaźnik syntetyczny

Lp	Nazwa wskaźnika	2010	2013	różnica
1	Dochody budżetu gminy z tytułu dotacji i płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich na mieszkańca (zł)	- 0,035058	- 0,923631	-0,89
2	Dochody budżetu gminy z tytułu podatków pobieranych przez gminę na mieszkańca (zł)	0,822223	1,961701	1,14
3	Dochody budżetu gminy z tytułu udziałów w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa na mieszkańca (zł)	0,199496	1,096684	0,90
4	Dochody majątkowe budżetu gminy na mieszkańca (zł)	0,406629	0,140692	-0,27

5	Nadwyżka operacyjna na mieszkańca (zł)	-	-	0,92
		1,204271	0,288994	
6	Obciążenie dochodów ogółem długiem (%)	-0,97935	-	0,01
			0,965385	
7	Obciążenie dochodów wydatkami na obsługę i spłatę zadłużenia (%)	-	-	0,06
		1,087378	1,029835	
8	Wydatki inwestycyjne BG na mieszkańca (zł)	1,877708	0,00877	-1,87

2.2. Wnioski w obszarze finansów

Analiza w okresie 2009-2013

- Wzrost udziału dochodów własnych w dochodach ogółem. Od 2011 r spadek udziału dochodów bieżących w dochodach ogółem.
- W latach 2009-2010 jednostka nie wypracowała nadwyżki. Od 2011 roku obserwuje się wzrost udziału nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem. Świadczy to o zdolności i możliwości do spłaty zobowiązań oraz do finansowania kolejnych inwestycji.
- W latach 2009-2010 jedna czwarta wydatków ogółem stanowiły wydatki majątkowe (termomodernizacja). W kolejnych latach udział ten znacznie się zmniejszył.
- Około 45% wydatków bieżących stanowią wydatki na wynagrodzenia.
- W każdym kolejnym roku jednostka uzyskiwała dochody ze sprzedaży majątku przez co umożliwiała pokrycie wydatków (inwestycyjnych).
- Wskaźnik samofinansowania zdecydowanie poprawił się od 2011 roku co sprawia, że ryzyko utraty płynności finansowej jest niskie. Wysoka wartość od 2011 roku może również sugerować o niskim poziomie realizowanych inwestycji w stosunku do własnych możliwości.
- Wzrost transferów bieżących (subwencji ogólnej i dotacji bieżącej) na mieszkańca.
- Od 2011 r. wypracowana nadwyżka operacyjna i wzrost wartości na mieszkańca.
- Wzrost zobowiązań w 2011 r. w wyniku zaciągniętych kredytów, w kolejnych latach sukcesywny spadek.
- W latach 2009-2012 występowały zobowiązania na projekty unijne. W 2013 roku takich zobowiązań brak.
- Poziom zobowiązań ogółem w dochodach ogółem w 2013 roku jest prawie na takim samym poziomie jak w roku 2009. Najwyższy poziom odnotowano w 2010 roku – 35%.
- Zarówno udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem jak i wskaźnik udziału zobowiązań ogółem pomniejszonych o zobowiązania na projekty unijne w dochodach

ogółem nie przekraczają ustawowego limitu (dług nie może przekroczyć 60% wykonanych dochodów ogółem).

- Również wskaźniki obciążenia dochodów ogółem obsługą zadłużenia i wskaźnik obciążenia dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne nie przekraczają ustawowego limitu (łączna kwota spłat nie może przekroczyć 15% planowanych dochodów).
- Dopiero w 2013 roku dochody bieżące pokrywają wydatki bieżące i obsługę zadłużenia. W latach 2009-2012 suma wydatków bieżących i spłaty rat kapitałowych z odsetkami przewyższała dochody bieżące.
- W 2013 pojawiły się zobowiązania wymagalne.
- Wartość przeciętna tempa wzrostu wydatków bieżących w latach 2012-2015 jest wyższa niż tempa wzrostu dochodów bieżących.
- Niski przyrost wpływów z lokalnych dochodów własnych, w tym podatków lokalnych. Sytuacja ta ma w części związek z uwarunkowaniami makroekonomicznymi, w szczególności skutkami kryzysu finansowego i kryzysu społeczno-gospodarczego.
- Przewaga dochodów zasilających nad dochodami własnymi w strukturze dochodów ogółem.
- Zbyt niski, w stosunku do kosztów funkcjonowania szkół, przyrost realnych wpływów z subwencji ogólnej (sposób naliczania subwencji nie zależy od polityki władz miasta – subwencja oświatowa jest naliczana dla każdej JST wg centralnie ustalonego algorytmu). Realnie wpływy każdego kolejnego roku były rosnące. Jednocześnie wystąpił dużo wyższy wzrost wydatków oświatowych przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby uczniów (szczególnie w gimnazjach).
- Pozytywnym zjawiskiem jest notowane szybsze tempo wzrostu dochodów własnych niż uzupełniających.
- W strukturze dochodów własnych dominują dwie pozycje podatek od nieruchomości oraz udział w dochodach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych. łączny udział tych dwóch pozycji sięga około 60% łącznych dochodów własnych. Znaczny

wzrost w strukturze dochodów własnych dochodów z tytułu sprzedaży majątku – 19,75% w 2013 roku.

3.1. Gospodarka

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA

Lp	Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika 2013/2009	dynamika 2013/2012
1	Liczba podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców	101,51	102,03	100,65	100,55	101,22	99,72	100,67
2	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej	998	1 021	1 004	1 003	1 011	101,30	100,80
3	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej sekcji J,K,M, na 1000 mieszkańców	8,14	8,69	7,62	6,72	6,51	79,98	96,89
4	Liczba zarejestrowanych stowarzyszeń i fundacji (OP) na 1000 mieszkańców	1,73	1,80	2,01	2,01	2,40	138,97	119,84
5	Nowozarejestrowane podmioty gospodarki narodowej na 1 000 mieszkańców	8,54	8,29	8,02	7,82	8,81	103,13	112,67

Lp	Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika 2013/2009	dynamika 2013/2012
1	CIT w BG na mieszkańca (zł)	0,30	0,34	6,75	11,45	11,39	3774,79	99,49
2	PCC w BG na mieszkańca (zł)	21,26	49,72	27,63	24,91	21,82	102,66	87,59
3	PIT w BG na mieszkańca (zł)	375,32	366,05	453,61	487,29	513,68	136,86	105,41
4	PN w BG na mieszkańca (zł)	391,42	398,07	480,18	479,60	574,92	146,88	119,87

BEZROBOCIE

Lp	Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika 2013/2009	dynamika 2013/2012
1	Bezrobotni zarejestrowani (liczba)	670,00	508,00	498,00	450,00	420,00	62,69	93,33
2	Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym (%)	11,88	8,75	8,47	7,06	5,99	50,41	84,87
3	Udział zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn w liczbie mężczyzn w wieku produkcyjnym	9,10	6,92	6,93	6,82	7,02	77,16	102,95
4	Udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku	10,40	7,77	7,65	6,93	6,54	62,91	94,42

RYNEK PRACY

Lp	Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika 2013/2009	dynamika 2013/2012
1	Liczba kobiet pracujących w głównym miejscu pracy	1 232	1 210	1 761	1 130	1 164	94,48	103,01
2	Liczba kobiet pracujących w głównym miejscu pracy w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym (%)	40,89	39,80	58,29	37,62	39,17	95,78	104,12
3	Liczba mężczyzn pracujących w głównym miejscu pracy	1 369	1 326	2 126	1 349	1 368	99,93	101,41
4	Pracujący w głównym miejscu pracy (liczba)	2 601	2 536	3 887	2 479	2 532	97,35	102,14
5	Pracujący w głównym miejscu pracy na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym (liczba)	40,38	38,80	59,68	38,18	39,45	97,70	103,33

Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON wg działów PKD					
	2009	2010	2011	2012	2013
Sekcja A	65	65	66	63	64
Sekcja B	1	1	2	2	2
Sekcja C	44	48	48	48	45
Sekcja D	3	3	4	4	5
Sekcja E	5	5	6	5	6

Sekcja F	83	90	90	102	110
Sekcja G	273	278	285	286	277
Sekcja H	135	133	116	111	113
Sekcja I	45	47	50	52	49
Sekcja J	14	16	14	10	10
Sekcja K	32	33	30	29	24
Sekcja L	129	130	130	131	133
Sekcja M	34	38	32	28	31
Sekcja N	30	24	24	23	24
Sekcja O	6	6	7	7	7
Sekcja P	18	15	15	15	17
Sekcja Q	28	32	31	32	32
Sekcja R	15	14	15	15	0
Sekcja U	0	0	0	0	0
Sekcje S i T	38	43	39	40	0
Razem	998	1021	1004	1003	949

	2009	2010	2011	2012	2013	
Sekcja A	6,51%	6,37%	6,57%	6,28%	6,74%	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
Sekcja B	0,10%	0,10%	0,20%	0,20%	0,21%	
Sekcja C	4,41%	4,70%	4,78%	4,79%	4,74%	Przetwórstwo przemysłowe
Sekcja D	0,30%	0,29%	0,40%	0,40%	0,53%	
Sekcja E	0,50%	0,49%	0,60%	0,50%	0,63%	
Sekcja F	8,32%	8,81%	8,96%	10,17%	11,59%	Budownictwo
Sekcja G	27,35%	27,23%	28,39%	28,51%	29,19%	Handel hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych
Sekcja H	13,53%	13,03%	11,55%	11,07%	11,91%	Transport i gospodarka magazynowa
Sekcja I	4,51%	4,60%	4,98%	5,18%	5,16%	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Sekcja J	1,40%	1,57%	1,39%	1,00%	1,05%	

Sekcja K	3,21%	3,23%	2,99%	2,89%	2,53%	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
Sekcja L	12,93%	12,73%	12,95%	13,06%	14,01%	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Sekcja M	3,41%	3,72%	3,19%	2,79%	3,27%	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Sekcja N	3,01%	2,35%	2,39%	2,29%	2,53%	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Sekcja O	0,60%	0,59%	0,70%	0,70%	0,74%	
Sekcja P	1,80%	1,47%	1,49%	1,50%	1,79%	
Sekcja Q	2,81%	3,13%	3,09%	3,19%	3,37%	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
Sekcja R	1,50%	1,37%	1,49%	1,50%	0,00%	
Sekcja U	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Sekcje S i T	3,81%	4,21%	3,88%	3,99%	0,00%	Pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające
Razem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	

3.2. Wnioski w obszarze gospodarki

GOSPODARKA

- W Rzepinie swoją siedzibę ma firma Steinpol Central Services Sp. z o. o. (branża meblarska). Jest to główny pracodawca w gminie.
- W strukturze branżowej gospodarki gminy Rzepin w 2013 roku dominuje sekcja G – Handel hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych – 29,19%, sekcja L – Działalność związana z obsługą nieruchomości – 14,01%, sekcja H – transport i gospodarka magazynowa – 11,91% oraz sekcja F – Budownictwo – 11,59%. Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo zajmuje 6,74% struktury gospodarki gminy.

- Od 2011 roku obserwuje się znaczny wzrost wpływu do budżetu gminy z tytułu udziału w CIT na mieszkańca. W 2009 roku wskaźnik wyniósł 0,30 zł na mieszkańca a w roku 2013 roku poziom wskaźnika wyniósł 11,39 zł na mieszkańca.
- Liczba funkcjonujących (zarejestrowanych) podmiotów gospodarczych w gminie w analizowanym okresie utrzymuje się na zbliżonym poziomie w całym analizowanym okresie. Również dotyczy to nowo zarejestrowanych podmiotów.
- Udział dochodów budżetowych z tytułu udziału w PIT wzrósł z poziomu 375,32 zł na mieszkańca w 2009 roku do poziomu 513,68 zł na mieszkańca w 2013 roku. Poziom dla Rzepina kształtuje się ponad przeciętną dla całej grupy porównawczej.
- W okresie 2009-2013 przeciętny roczny dochód do budżetu gminy z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych wyniósł 24,91 zł na mieszkańca. Najwyższy poziom odnotowano w 2011 roku i wyniósł 49,72 zł na mieszkańca.
- Wzrost odnotowano również w dochodach budżetowych z tytułu podatku od nieruchomości. W 2009 poziom wyniósł 391,42 zł na mieszkańca a w 2013 roku 574,92 zł na mieszkańca.
- Widoczne wahania we wskaźniku liczby pracujących w głównym miejscu pracy na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Poziom w 2013 wyniósł 39,45 i był niższy od najwyższego poziomu w 2011 roku o 20,23 osoby. Wartość tego wskaźnika dla Rzepina jest wyższa niż przeciętna w grupie porównawczej.
- Bardzo znaczny spadek wskaźnika udziału zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym. Wartość wskaźnika w 2009 roku wynosiła 11,88, natomiast w 2013 roku wyniosła 5,99. Duży spadek wskaźnika może być efektem większego zatrudnienia kobiet albo może być również rezultatem zmniejszenia ewidencji bezrobotnych kobiet w wyniku utraty spełnienia warunków osoby bezrobotnej.
- Podobna sytuacja dotyczy wskaźnika udziału zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn w liczbie mężczyzn w wieku produkcyjnym. W 2009 r poziom wskaźnika wyniósł 9,10 natomiast w 2013 roku 7,02.

4.1. Infrastruktura

KULTURA, SPORT, REKREACJA

Lp	Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika 2013/2009	dynamika 2013/2012
1	Liczba podmiotów sekcji (I 56) Działalność usługowa związana z wzrostem na 1000	3,25	3,30	3,51	3,71	3,70	113,82	99,87
2	Liczba podmiotów sekcji (R) Kultura, rozrywka, sport, rekreacja na 1000 mieszkańców	1,53	1,40	1,50	1,50	1,60	104,87	106,40
3	Widzowie na seansach kinowych (liczba)	2 280,00	575,00	1 089,00	1 345,00	90,00	3,95	6,69
4	Wydatki z budżetu gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na mieszkańca (zł)	104,56	111,73	96,25	194,21	140,55	134,42	72,37
5	Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz (liczba)	22 832	26 762	23 934	23 622	20 511	89,83	86,83
6	Hotelowe miejsca noclegowe (liczba)	381	172	93	101	98	25,72	97,03
7	Noclegi udzielone przyjezdnym (hotele, motele, pensjonaty) na 1000 mieszkańców (liczba)	982,30	1697,71	1408,32	1317,99	1518,22	154,56	115,19

USŁUGI SPOŁECZNE

Lp	Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	dynamika 2013/2009	dynamika 2013/2012
1	Liczba magistrów farmacji na 1000 mieszkańców	0,20	0,20	0,20	0,40	0,40	196,88	99,87
2	Liczba udzielonych porad lekarskich	40 391	35 749	45 615	43 048	39 875	98,72	92,63
3	Miejsca w domach pomocy społecznej							
4	Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym	52,90	54,90	58,70	51,90	62,60	118,34	120,62
5	Odsetek miejsc w żłobkach do liczby dzieci w wieku 0-3 lata							
6	Wsk skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych	99,19	94,19	96,14	97,07	96,13	96,92	99,03
7	Wsk skolaryzacji brutto gimnazja	99,72	96,37	91,98	90,91	96,05	96,32	105,65
8	Udział dzieci (do 17 lat), na które rodzice otrzymują zasiłki rodzinne w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	44,90	39,00	36,40	32,90	29,40	65,48	89,36
9	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej opieki społecznej w liczbie mieszkańców	15,90	16,00	14,00	13,10	12,00	75,47	91,60

4.2. Wnioski w obszarze infrastruktury

- Spadek liczby podmiotów usługowych na mieszkańca.
- Duży spadek liczby widzów na spektaklach kinowych na 1000 mieszkańców. Poziom w 2009 - 231,90, a w 2013 roku – 9,01.
- Spadek liczby zarejestrowanych czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców. W 2013 roku najniższy poziom w analizowanym okresie – 114. Najwyższy poziom odnotowano w 2012 roku – 251 zarejestrowanych czytelników. Na tle grupy porównawczej wartość wskaźnika jest ponad przeciętną.
- Widoczny wzrost wskaźnika liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców z poziomu 1,73 w 2009 roku do poziomu 2,40 w roku 2013.

- Wzrost odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym z poziomu 52,90% w 2009 roku do poziomu 62,60% w 2013 roku.
- Powierzchnia użytkowa mieszkań na mieszkańca oscyluje wokół przeciętnej wartości 24,5m² na mieszkańca.
- Zauważalny spadek wskaźnika udziału dzieci (do 17 lat), na które rodzice otrzymują zasiłki rodzinne w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku. Z poziomu 44,90 w 2009 roku do poziomu 29,40 w 2013 roku. Związane to może być ze zmniejszaniem się liczby dzieci oraz niespełnianiem wymogów formalnych (kryteria dochodowe) przez rodziny.
- Również zauważalny jest spadek wskaźnika udziału osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%) z poziomu 15,90% do poziomu 12%.
- Wskaźnik liczby osób korzystających z sieci wodociągowej pozostaje na tym samym 85% poziomie, natomiast zwiększeniu uległ wskaźnik liczby osób podłączonych do instalacji kanalizacyjnej. W 2009 roku była to wartość 49,30%, a w 2013 roku wzrosła do poziomu 55,60.
- Wskaźniki skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych i gimnazjów są poniżej 100%.
- Poziom wydatków z budżetu gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na mieszkańca plasuje się ponad przeciętną dla grupy porównawczej i w 2013 roku wyniósł 140,55 zł na mieszkańca.
- Konsekwentnie co roku występuje ujemna różnica między wydatkami na oświatę a subwencją oświatową. Przeciętnie różnica ta wynosi około 3 850 000 zł. Wydatki ogółem na oświatę rosną przeciętnie o 6% natomiast subwencja oświatowa rośnie przeciętnie o 4%. Liczba uczniów w szkołach podstawowych w okresie 2008-2013 kształtowała się na zbliżonym poziomie z widocznymi spadkami i wzrostami. Zauważalny jest spadek liczby uczniów gimnazjów. W 2008 roku było to 378 uczniów, natomiast w 2013 roku liczba ta wyniosła 292 uczniów.

5. Podsumowanie wniosków oraz zdefiniowanie problemów:

- Wzrastające koszty bieżące powodują, że gmina dysponuje coraz mniejszymi środkami do na rozwój. Jednocześnie obserwuje się spadek subwencji oświatowej oraz mniejszą liczbę uczniów (w większym stopniu dotyczy to gimnazjalistów).
- W perspektywie do 2015 roku co roku więcej ludzi zejdzie z rynku pracy niż na niego wejdzie.
- Duża różnica między oficjalnymi danymi dotyczącymi liczby ludności, a liczby ludności wynikająca z deklaracji śmieciowych. W samym mieście różnica wynosi ok. 1000 osób, a w całej gminie około 2000 osób.
- Od 2016 roku pojawi się dodatkowe źródło dochodu z tytułu podatku od nieruchomości (farma wiatrowa).
- Gmina po stronie wydatków ma dodatkowo koszty utrzymania szkoły średniej przejętej od powiatu
- Brak jasno zidentyfikowanego kierunku rozwoju gminy. Na wysokości Rzepina znajduje się zjazd z autostrady A2. W Rzepinie zatrzymują się wycieczki autokarowe (weekendy ok. 2 autobusy) w hotelu przy ratuszu (koszty są niższe niż w Słubicach). Turyści, którzy się zatrzymują narzekają na brak infrastruktury (nie ma co robić w mieście, brak atrakcji turystycznych). Produkty lokalne – funkcjonuje rozlewnia wody mineralnej (Rzepinianka), browar z Witnicy produkuje jeden rodzaj piwa o nazwie Rzepiński Dąb, na terenie miasta są ogólnie dostępne źródła artezyjskie, na terenie gminy przeważają tereny leśne (Puszcza Rzepińska), na terenie gminy (w Staroście) mieści się Technikum Leśne (organem prowadzącym od 2008 r. jest Minister Ochrony Środowiska), w 2015 r. zakończono w Staroście inwestycję – budowa świetlicy wiejskiej (został zagospodarowany teren przejęty od Agencji Nieruchomości Rolnych, wykorzystywany wcześniej jako magazyn zbożowy w Mieszalni Pasz, który popadł w ruinę. Gmina Rzepin otrzymała dofinansowanie z Unii Europejskiej na przebudowę i zmianę sposobu użytkowania istniejącego budynku gospodarczego na świetlice wiejską w Staroście. Umowa, którą Gmina Rzepin zawarła z Samorządem

Województwa Lubuskiego opiewa na kwotę 481 749zł, środki te zostały przyznane w ramach działania Odnowa i Rozwój Wsi objętego PROW na lata 2007-2013. W ramach inwestycji powstał budynek dwukondygnacyjny z dachem dwuspadowym pokryty dachówką ceramiczną położony koło placu zabaw we wsi Starościn. Parter budynku składa się z sali głównej o powierzchni 134 m², pomieszczeń gospodarczych, socjalnych i zaplecza kuchennego. W przyszłości Gmina planuje również adaptację piętrowości budynku).

Kluczowy problem w dłuższej perspektywie czasu to niekorzystna sytuacja demograficzna. Skutki negatywnych zmian demograficznych to:

- zmiany popytu na usługi i infrastrukturę publiczną (np.: spadek liczby uczniów na pomieszczenie szkolne, spadek ilości pobranej wody i zrzucanych ścieków; wzrost długości sieci przypadającej na podłączonych mieszkańców, wzrost popytu na usługi opieki społecznej);
- wzrost kosztów świadczenia usług dla odbiorcy lub dla budżetu gminy;
- spadek nadwyżki operacyjnej budżetu gminy;
- konieczność zmian polityki i struktury organizacyjnej Urzędu;
- konieczność szerokiego porozumienia społecznego nt. kierunków dalszego rozwoju gminy.

Zmiany demograficzne, rosnące koszty świadczonych usług i utrzymania infrastruktury oraz kurczące się możliwości strony dochodowej budżetu wymuszają zmianę polityki rozwoju gminy. Tak daleko idące zmiany wymagają debaty publicznej i porozumienia społecznego kluczowych interesariuszy na temat rozwoju miasta i gminy. Nadwyżka operacyjna gminy nie będzie w stanie pokryć:

- wzrostu wszystkich wydatków związanych z waloryzacją obecnych wydatków m.in. na oświatę, gospodarkę komunalną;

- spłaty i obsługi zaciągniętych zobowiązań;
- współfinansowania nowych inwestycji i programów rozwoju.

Problem kosztów w oświacie - z analiz wynika, że subwencja oświatowa będzie zdecydowanie mniejsza, natomiast wydatki na oświatę będą na tym samym lub wyższym poziomie. Powstaje zasadnicze pytanie z jakiego źródła zostanie pokryty deficyt? Jednym rozwiązaniem jest pokrycie deficytu z nadwyżki operacyjnej – jednak z analizy sytuacji finansowej gminy wynika, że ta nadwyżka jeśli będzie, to będzie niewystarczająca. Drugą drogą rozwiązania to dochód ze sprzedaży majątku, jednak to nie są zasoby nieograniczone. Wobec tego w strategii rozwoju powinno się wykreować projekty, które wytworzą majątek i po okresie eksploatacji będzie mógł dostarczyć do budżetu dodatkowych środków.

W polityce finansowej działania podejmowane przez władze lokalne powinny być ukierunkowane na ukształtowanie polityki prowadzącej do możliwie dynamicznego wzrostu dochodów budżetowych. Należy tu podkreślić, że ważnym składnikiem dochodów własnych są podatki i opłaty lokalne oraz udziały w podatkach dochodowych budżetu państwa. Zachodzi tu relacja: silniejsza baza – wyższe wpływy budżetowe. Działania powinny być ukierunkowane na „przyciąganie” nowych inwestorów i nowych mieszkańców, nie zapominając o już istniejących przedsiębiorstwach i „zakorzenionych” mieszkańcach.

W sferze gospodarki należy spojrzeć na następujące rodzaje lokalnych przedsiębiorców: w Rzepinie funkcjonują znaczące firmy o lokalnym rodowodzie, wiążące swoją przyszłość z pomyślnością gminy. To partnerzy strategiczni, których zaangażowanie na rzecz gminy należy podtrzymywać. Firmy średnie dostarczają zwykle stabilnych miejsc pracy i są z reguły lojalne wobec społeczności, w których działają. Takim firmom należy się od Gminy zaufanie. Małe firmy to najbardziej elastyczny sektor rynku. Prowadzą je zarówno innowatorzy, jak i osoby o niewielkich kwalifikacjach. Potrzebują one szczególnej ochrony przed biurokracją.

Aktywność społeczna mieszkańców przejawia się jako słaby punkt gminy. Wynika z tego, że należy bardziej wspierać i rozwijać aktywność mieszkańców w oparciu o wzajemne zaufanie.

Większą uwagę można poświęcić włączaniu organizacji pozarządowych w system funkcjonowania Gminy na zasadzie równoprawnego partnerstwa. Postawy i kompetencje budujące kapitał społeczny to przede wszystkim kooperatywność, komunikatywność i kreatywność, i to one warunkują zdolność do funkcjonowania w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości, w której samorządy lokalne współtworzą warunki do rozwoju aktywności obywatelskiej i zwiększania wpływu obywateli na politykę lokalną, z poszanowaniem autonomii obywatelskiej i jej różnorodności w sferze działań i poglądów. Zauważa się coraz większy jego wpływ na rozwój społeczny i gospodarczy regionu, a także jako element charakteryzujący jakość życia mieszkańców.

Wykreowanie nowej jakościowo oferty edukacyjnej w gminie w oparciu o posiadany zasób - wysokiej jakości kapitał społeczny należy budować na wysokiej jakości edukacji. Powinna to być edukacja nowoczesna, oparta o nowatorskie metody nauczania, czerpiąca z doświadczeń europejskich i światowych, integrująca różne dziedziny i korzystająca z posiadanej bazy infrastrukturalno – dydaktycznej. Istotnym elementem powinna być adekwatność edukacji do zmieniających się potrzeb (w tym przede wszystkim potrzeb rynku pracy), jej elastyczność i wykorzystywanie profesjonalnych mechanizmów zarządzania. Wykorzystanie niżu demograficznego do podwyższenia standardów funkcjonowania szkół (mniejsze klasy, większa elastyczność programowa itp.).

Niekorzystne saldo migracji jest związane z nieatrakcyjnym rynkiem pracy. Brak podejmowania działań zaradczych może potęgować zjawisko odpływu ludności i szybszego starzenia się społeczności gminy. Główną przyczyną wyjazdu jest brak możliwości zatrudnienia. Czynniki ekonomiczne mają największy wpływ na decyzję o pozostaniu / opuszczeniu gminy, dlatego działania podejmowane na rzecz zmniejszenia dynamiki odpływu mieszkańców należy koncentrować na zwiększaniu atrakcyjności rynku pracy. Inicjatywy podejmowane przez gminę nie powinny ograniczać się wyłącznie do działań zapobiegających zagrożeniom. Gmina powinna także prowadzić działania promujące atuty, którymi niewątpliwie są położenie blisko granicy oraz przy A2. Proces zwiększania świadomości

potencjalnych inwestorów jest bardzo istotny, szczególnie wtedy, gdy miasto nie jest znane zagranicznym inwestorom.

IV. KONTEKST KIERUNKÓW ROZWOJU

W wyniku zmian społeczno-gospodarczych zmalała rola Rzepina, jako ośrodka oddziaływującego na region (spadek bądź całkowity zanik funkcji miejskich). Funkcje administracyjne zostały przejęte przez miasta powiatowe, znacznie zmalała rola kolei oraz Izby Celnej, które to działalności były głównym motorem rozwojowym gminy. Czynnikiem, który daje możliwość przywrócenia znaczenia Rzepina jako ośrodka oddziaływującego na rozwój w regionie jest lokalizacja przy autostradzie A2 i posiadanie bezpośredniego zjazdu. Uporządkowanie dokumentów planistycznych wokół węzła i przygotowanie oferty inwestycyjnej przede wszystkim w odniesieniu do przedsiębiorstw lokalnych daje możliwość zbudowania potencjału rozwojowego na kolejne dekady. Utrzymanie i rozwój centrum usług publicznych jest możliwe wyłącznie przy wykorzystaniu popytu zewnętrznego. Dlatego dalsze losy oświaty w dużej mierze zależą od podjęcia nowych kierunków kształcenia dla których można pozyskać uczniów poza terenem powiatu. Nowym fundamentem programu rozwoju mogą stać się silne więzi społeczne oparte o wspólne poczucie tożsamości i aktywność społeczną i ekonomiczną mieszkańców

1. Wizja rozwoju

Utrzymanie i wzmocnienie funkcji miejskich Gminy Rzepin przez co Gmina stanie się znaczącym ośrodkiem gospodarczo-społecznym w regionie. Zintegrowana i aktywna lokalna społeczność, dynamicznie rozwijająca się gospodarka w oparciu o lokalny zasób i wykorzystanie czynnika lokalizacyjnego, wysokiej jakości oferta edukacyjna ukierunkowana na kształcenie zawodowe.

Aktywność gminy powinna być realizowana w trzech głównych obszarach rozwojowych

OBSZAR 1 – LOKALNA GOSPODARKA	OBSZAR 2 – AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA	OBSZAR 3 – EDUKACJA
Wykorzystanie czynnika lokalizacyjnego – A2. Rozwój gospodarczy w oparciu o lokalny potencjał gospodarczy i Rzepińską Strefę Gospodarczą. (tworzenie łańcuchów produktów lokalnych – produkt turystyczny, lokalne produkty spożywcze, produkt edukacyjny, produkt drzewny logistyczna obsługa podróżnych i towarów). Współpraca rozwojowa w granicach administracyjnych powiatu i w regionie. Współpraca w ramach G8 (Obszar Funkcjonalny). Rozwój oferty i bazy turystycznej gminy.	Aktywizacja lokalnej społeczności – zorganizowana wspólnota (aktywni społecznie, aktywni zawodowo (gospodarczo), aktywni kulturalnie i sportowo)	Zintegrowanie oferty edukacyjnej (gimnazjalnej i szkoły średniej). Ukierunkowanie na zawody wynikające z potencjału zasobów lokalnych (gospodarka leśna, gospodarka drzewna, produkcja rolna i przetwórstwo rolno-spożywcze, logistyka, transport, obsługa celna transportu międzynarodowego)

Obszar 1 – lokalna gospodarka

Przedsiębiorstwa nie tworzą lokalnego środowiska, lecz istnienie środowiska jest warunkiem powstawania przedsiębiorstw. W celu zapewnienia warunków rozwoju gospodarczego władze lokalne muszą współpracować z podmiotami gospodarczymi. Dzięki temu tworzy się klimat, przyjazny dla działalności gospodarczej. Rozwój lokalnej sfery gospodarczej tworzy podstawy procesów rozwojowych we wszystkich aspektach życia społeczności lokalnej i jest pośrednim źródłem wzrostu samodzielności jednostek terytorialnych. Wysoka jakość życia mieszkańców jest podstawowym dążeniem władz samorządowych. Podstawowym czynnikiem wpływającym na jakość życia jest stopień rozwoju lokalnej gospodarki. Wzmocnienie obszaru gospodarki lokalnej w dużym stopniu zależy od wspierania inicjatyw i aktywności ekonomicznej mieszkańców. Wspomaganie tego sektora przyczyni się do rozwoju ekonomicznego gminy oraz odczuwanej przez mieszkańców jakości życia. Realizacja działań w tym obszarze powinna opierać się o zasadę różnorodności funkcjonalnej, przez którą rozumieć należy wspieranie rozwoju kilku sektorów gospodarki.

Turystyka jest jednym z najbardziej intensywnie rozwijających się sektorów nowoczesnej gospodarki. Warunkiem dla oparcia rozwoju na tej gałęzi gospodarczej i zatrzymanie turysty w gminie, jest ciągła rozbudowa bazy rekreacyjnej i turystycznej, doprowadzająca standard wypoczynku i świadczonych usług do rosnących wymagań gości i klientów. Ważne znaczenie ma również oferowanie atrakcyjnych, zintegrowanych produktów turystycznych i związanych m.in. z dziedzictwem kulturowym, przyrodniczym, historycznym i religijnym. W tym zakresie rozwój turystyki winien uwzględniać działania międzygminne, podejmowane wspólnie z sąsiednimi samorządami (np. tworzenie wspólnych sieci szlaków rowerowych, pieszych, wodnych, nordic walking, itp.). Turystyka jest dziedziną, która może aktywizować obszary miejskie oraz wiejskie, a sam rozwój turystyki jest związany z większą dbałością o ład przestrzenny, estetykę i środowisko przyrodnicze otoczenia, w którym rozwijane są funkcje turystyczno-rekreacyjne.

1. Cel strategiczny I – wzrost atrakcyjności gospodarczej oraz wzrost pozycji konkurencyjnej gminy

Cele operacyjne:

- 1.1. Przygotowanie przestrzeni (organizacja i uzbrajanie terenów inwestycyjnych) pod aktywność gospodarczą:
 - 1.1.1. Strefa obsługi ruchu tranzytowego przy A2 (Autoport);
 - 1.1.2. Strefa aktywności gospodarczej (ze zróżnicowaną ofertą dla małych i dużych przedsiębiorców) - inkubator przedsiębiorczości.
- 1.2. Tworzenie łańcucha produkcyjnego lokalnej gospodarki;
- 1.3. Promocja gospodarcza gminy;
- 1.4. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości, poprawa jakości wymiany informacji oraz wzmacnianie więzi pomiędzy Gminą a Przedsiębiorcami;
- 1.5. Wspieranie strategicznych gałęzi wpływających na rozwój i rozpoznawalność gminy;
- 1.6. Rewitalizacja społeczna i infrastrukturalna Starego Miasta;
- 1.7. Poprawa jakości infrastruktury technicznej na terenie Gminy Rzepin;
- 1.8. Zintegrowanie działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego Gminy Rzepin.

2. Cel strategiczny II – Przygotowanie i promocja spójnej oferty turystyczno-rekreacyjnej gminy.

Cele operacyjne:

- 2.1. Opracowanie spójnej oferty turystyczno-rekreacyjnej. Działania promocyjne;
- 2.2. Budowa nowych obiektów rekreacyjnych oraz rozbudowa infrastruktury turystycznej i sportowej.

1. Cel strategiczny I – wzrost atrakcyjności gospodarczej oraz wzrost pozycji konkurencyjnej gminy

Cele operacyjne:

1.1. Przygotowanie przestrzeni (organizacja i uzbrajanie terenów inwestycyjnych) pod aktywność gospodarczą.

Gmina Rzepin mając na uwadze potrzebę i konieczność stałego pozyskiwania nowych inwestorów, planuje podjąć działania polegające na przygotowywaniu pod aktywizację gospodarczą terenów inwestycyjnych. Przygotowanie terenów inwestycyjnych – uzupełnienie infrastruktury, doprowadzenie mediów oraz odpowiednich przyłączy, ubogaci ofertę inwestycyjną gminy, uczyni ją ofertą konkurencyjną, atrakcyjną dla potencjalnych inwestorów.

O szczególnym charakterze terenów inwestycyjnych gminy stanowi ich położenie w strefie przygranicznej, a także korzystne położenie komunikacyjne – bezpośredni zjazd z międzynarodowej autostrady A2, krzyżujące się trasy kolejowe ze wschodu na zachód, i z północy na południe oraz ostatnia stacja przeładunkowa na pograniczu zachodnim.

Prócz dozbrojenia terenów inwestycyjnych zaplanowane zostały również działania z zakresu promocji, marketingu terenów inwestycyjnych – stworzenia kompleksowej oferty ich przeznaczenia pod aktywizację.

1.1.1. Strefa obsługi ruchu tranzytowego przy A2 (Autoport).

Bezpośredni zjazd z międzynarodowej autostrady A2 daje niewykorzystane dotąd możliwości. Planowane jest wykorzystanie terenów sąsiadujących ze zjazdem do utworzenia portu. Port byłby miejscem dającym możliwość rozwoju przedsiębiorcom, w zakresie szeroko pojętych usług, byłoby to miejsce obsługi zarówno samochodów osobowych, jak i samochodów ciężarowych. Na terenie tym funkcjonować mogłyby punkty związane z branżą motoryzacyjną – stacja benzynowa, wulkanizacja, ale także punkty usług komercyjnych – punkty

gastronomiczne, czy sklepy spożywcze promujące dobra regionalne. Port byłby miejscem rozwoju przede wszystkim dla przedsiębiorców lokalnych. Znaleźć tu mogłaby się również informacja turystyczna promująca ofertę spędzenia czasu wolnego na terenie Gminy Rzepin. Istnienie portu wspierałoby lokalną przedsiębiorczość, a tym samym gminną gospodarkę.

1.1.2. Strefa aktywności gospodarczej (ze zróżnicowaną ofertą dla małych i dużych przedsiębiorców) - Inkubator przedsiębiorczości.

Idea inkubatorów przedsiębiorczości zakłada utworzenie miejsca, w którym zostałby umożliwiony rozwój początkującym przedsiębiorcom, bądź tym już funkcjonującym na rynku. Osoby zakładające firmę mogą w takim miejscu prowadzić ją na korzystnych i preferencyjnych warunkach. Inkubator oferuje swoją powierzchnię – biurową, magazynową lub produkcyjną, zaopatrzoną we wszystkie konieczne media, przystosowaną do pracy, której koszt najmu jest niewielki. Jest to miejsce, gdzie przedsiębiorca może nabyć doświadczenie i rozwinąć skrzydła. Inkubatory prowadzą również szkolenia doskonalące personel, pomagające uzyskać wyznaczony cel. W zależności od wachlarza usług oferowanego przez dany inkubator, jego pracownicy mogą pomóc w uzyskaniu dotacji unijnych, bądź innego rodzaju dofinansowań. Z założenia pomoc inkubatora jest czasowa – do momentu, kiedy dane przedsiębiorstwo osiąga pełną samodzielność.

Istnienie inkubatora przeciwdziała bezrobociu, stymuluje tworzenie nowych miejsc pracy, poprzez powstanie nowych i rozwój istniejących firm, zachęca młodych ludzi do podjęcia działalności gospodarczej, oferując pomoc w początkowym etapie rozwoju firmy. Powstawanie nowych przedsiębiorstw na terenie Gminy Rzepin miałyby znaczenie dla gospodarki Gminy. Inkubator wspierałby przede wszystkim lokalnych przedsiębiorców, pomagając utworzyć im miejsca pracy. Znaczne zwiększenie w strukturze społeczeństwa grupy lokalnych przedsiębiorców daje dużo lepsze efekty gospodarczo, niż pojawienie się tzw. „dużego inwestora”, który oferuje mieszkańcom jedynie pozycję „pracownika” i przeciętne wynagrodzenie.

1.2 Tworzenie łańcucha produkcyjnego lokalnej gospodarki.

Istotą tworzenia łańcucha gospodarki jest charakterystyczny element wspólny, którym w przypadku Gminy Rzepin jest obecność lasów – a więc drewna. Połączenie elementów takich jak dobrze prosperujące Nadleśnictwo Rzepin, dysponujące zasobami leśnymi, Technikum Leśne w Staroście – dające tytuł zawodowy leśnika i oferujące zdobywanie uprawnień do posługiwania się maszynami leśnymi, w końcu istnienie zakładu produkcyjnego mebli tapicerowanych Steinpol Central Services Sp. z o.o., daje ciąg – od surowca, poprzez zaplecze do edukacji kadry, po produkcję i zatrudnienie. Scalenie tych elementów, zorganizowanie współpracy podmiotów, mogłoby przynieść nieoczekiwane efekty. Należałoby ukierunkować edukację w Technikum Leśnym pod kątem produkcji drzewnej. Klasy profilowane oraz program praktyk powstałyby przy współpracy z zakładem Steinpol Central Services Sp. z o.o. Wykwalifikowana kadra znalazłaby zatrudnienie w zakładzie, bądź mogłaby utworzyć własne przedsiębiorstwa zajmujące się podwykonawstwem dla zakładu – wedle potrzeb produkcyjnych. Technikum Leśne w Staroście mogłoby dostosować program edukacji do wymagań przy zatrudnieniu nowoczesnych kadr w Nadleśnictwie. Powiązać należałoby również edukację w Zespole Szkół Licealnych w Rzepinie z potrzebami na zasoby ludzkie w innych przedsiębiorstwach oferujących zatrudnienie w gminie. W porozumieniu obie instytucje powinny stworzyć dogodny ciąg powiązań – tak by placówki oświatowe kształciły swoich uczniów w określonym, konkretnym celu, a absolwenci byli odpowiednio przeszkoleni i ukierunkowani pod funkcjonujący lokalny rynek pracy, co zapobiegałoby odpływowi ludzi w wieku produkcyjnym do dużych aglomeracji w celu poszukiwania pracy.

1.3 Promocja gospodarcza gminy.

By wyróżnić ofertę inwestycyjną Gminy, nawiązać nowe możliwości współpracy, należy stworzyć spójną ofertę dla inwestorów. Przygotowana oferta powinna prezentować wszystkie znajdujące się na terenie Gminy powierzchnie inwestycyjne, włącznie z mapami, zdjęciami oraz szczegółowymi opisami walorów terenów oraz istniejącymi przyłączami. Przy każdym opisywanym terenie powinna znaleźć się informacja o czasie jaki potrzebny jest do załatwienia

formalności związanych z kupnem, bądź najmem terenu. Opisy powinny być sporządzone dodatkowo w jednym języku obcym. W ofercie powinna znaleźć się adnotacja o dostępnych ulgach lub udogodnieniach dla inwestorów w zależności od wielkości przedsiębiorstwa. Przygotowany pełnowymiarowy katalog informacji powinien być dostępny w wersji papierowej oraz elektronicznej – na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Rzepinie. Rozpropagowane powinny również zostać skrócone wersje oferty, w formie ulotek, by dotrzeć do jak najszerszego grona zainteresowanych. Tak przygotowaną ofertę w języku niemieckim można przesłać do przedsiębiorców zza zachodniej granicy.

Pakiet informacji można również prezentować na targach promujących tereny inwestycyjne.

1.4. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości, poprawa jakości wymiany informacji oraz wzmacnianie więzi pomiędzy Gminą a Przedsiębiorcami.

Małe i średnie przedsiębiorstwa są istotnym elementem napędowym rozwoju gospodarki. Skutecznie przyczyniają się do łagodzenia bezrobocia. Dlatego tak ważnym jest, by gmina w miarę swoich możliwości ułatwiała tworzenie i funkcjonowanie lokalnych przedsiębiorstw, by dysponowała wykwalifikowaną kadrą urzędników, niwelującą bariery administracyjne. Urząd Miejski powinien być instytucją przyjazną przedsiębiorcom. Na stronie internetowej gminy można stworzyć zakładkę, gdzie umieszczone zostaną informacje o założeniu własnej działalności gospodarczej, warunkach jej działalności i potrzebne druki. Witryna internetowa może być miejscem, gdzie znajdzie się baza firm z terenu Gminy, podzielona na branże, a także miejsce na bezpłatne reklamy i ofert handlowe lokalnych firm. Innym pomysłem na otwarty dostęp informacji dla młodego przedsiębiorcy jest centrum konsultacji dla przedsiębiorców lub kandydatów na właścicieli firm. Miejsce to oferuje pobranie koniecznych druków do założenia firmy, informuje o dalszych krokach, które należy podjąć, by firma rozpoczęła działalność, oferuje również możliwość uzyskania informacji o istniejących aktualnie dofinansowaniach z różnych źródeł. Osoba obsługująca centrum powinna pomóc młodemu przedsiębiorcy wyszukać odpowiednie szkolenia z oferty

dostępnej na rynku, np. jak zostać przedsiębiorcą, jak stworzyć biznesplan określonego przedsięwzięcia itp. Gmina w porozumieniu z miejscowym powiatowym urzędem pracy może koordynować poszukiwania pracowników przez właścicieli firm oraz wyszukać odpowiednie kursy i szkolenia dla bezrobotnych, które umożliwią zdobycie kompetencji wedle zapotrzebowania miejscowych przedsiębiorców. Centrum oferowałoby również pomoc w nawiązywaniu kontaktów zagranicznych.

Ważnym aspektem jest również tworzenie klimatu dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Należy zacieśnić kontakty między władzami samorządowymi a przedsiębiorcami, wypracować stałe formy współpracy, położyć nacisk na wzajemną komunikację. W gminny kalendarz wydarzeń wpisać mogą się spotkania przedsiębiorców z władzami gminnymi lub też utworzona może zostać rada gospodarcza, składająca się z przedstawicieli miejscowych przedsiębiorców spotykająca się regularnie. Spotkania takie są świetną okazją do zaprezentowania przez przedsiębiorców oczekiwań, potrzeb, czy pomysłów na rozwój gospodarczy Gminy, przynoszą zatem obopólne korzyści. Pozwalają one na wzajemne poznanie się przedsiębiorców, stworzenie siatki powiązań, wzajemnego wsparcia. W spotkaniach mogliby brać udział przedstawiciele placówek oświatowych, dla których rada mogłaby przygotować prognozę potrzeb lokalnego rynku pracy, by skutecznie ukierunkować na nie dorastającą młodzież. Rada mogłaby spotykać się również z samymi uczniami, zarówno tymi którzy chcieliby podjąć pracę w przedsiębiorstwie, jak i chcącymi podjąć samodzielną działalność. Narzędziem do popularyzowania przedsiębiorczości w gminie mogą być konkursy na np. „Najbardziej innowacyjną firmę”, „Najbardziej lubiane przedsiębiorstwo”, „Najszybciej rozwijającą się firmę” itp.

1.5. Wspieranie strategicznych gałęzi wpływających na rozwój i rozpoznawalność gminy.

W związku z położeniem gminy szansę na jej szybszy rozwój upatruje się w dziedzinie gospodarki jaką jest magazynowanie oraz transport. Idealne połączenia komunikacyjne – drogowe oraz kolejowe, w pobliżu granicy państwa, są dużym atutem dla firm transportowych i spedycyjnych. Konkurencyjność oferty Gminy podbijać ma fakt, iż planowane jest obniżenie podatku od środków transportowych, co ma zachęcić do zarejestrowania na terenie Gminy

Rzepin firm posiadających dużą flotę transportową, utworzenia głównych siedzib na terenie Gminy. Szacowane jest, iż paradoksalnie obniżenie podatków wpływających do gminnej kasy, poskutkuje wzrostem ilości zarejestrowanych tu firm i ich pojazdów, poprzez co znacznie zwiększą się wpływy z tego tytułu.

1.6. Rewitalizacja społeczna i infrastrukturalna Starego Miasta.

Działania w tym obszarze będą zmierzać do rewitalizacji społeczno-gospodarczej obszaru Starego Miasta. Realizacja tego celu jest wielowymiarowa. W myśl ustawy z dnia 9 października 2015 r. „Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.” Przygotowanie planu rewitalizacji oraz warunków do jej przeprowadzenia należą do zadań własnych gminy. Ożywienie Starego Miasta ma polegać na przywróceniu mu funkcji centrum. Poprawie miałyby ulec infrastruktura, estetyka kamienic - stare miasto miałyby być na powrót atrakcyjne dla mieszkańca oraz dla turysty. W wymiarze przestrzennym miasto zyskałoby plac, na którym odbywałyby się różne wydarzenia, obchody świąt i koncerty, co sprzyjałoby ożywieniu kulturalnemu oraz integracji społecznej. Jednym z elementów rewitalizacji byłoby wzbudzenie poczucia wspólnoty wśród mieszkańców starego miasta i pobudzenia ich do aktywności, poprzez wspólną realizację projektów. Rewitalizacja starego miasta jako proces złożony ma wiązać się z przeciwdziałaniem marginalizacji gospodarczej tego obszaru miasta oraz marginalizacji społecznej jego mieszkańców. Jediną drogą do osiągnięcia pełni sukcesu jest współpraca z mieszkańcami – same władze samorządowe mają bowiem ograniczony wpływ na działalność osób prywatnych, bez zaangażowania mieszkańców realizacja wielu pomysłów nie będzie możliwa. Ważna jest zatem integracja społeczna, promowanie działań mających służyć dobru ogółu.

Celem byłoby również ożywienie gospodarcze – integracja drobnej działalności gospodarczej, wypełnienie pustych przestrzeni handlowo-usługowych, w odpowiedniej formie, zachęcenie podmiotów gospodarczych do lokalizowania usług o charakterze centrotwórczym.

Program przeprowadzania rewitalizacji musi być na bieżąco monitorowany. Ocenie ciągłej podlegać ma stopień aktualności programu rewitalizacji oraz poziom zaawansowania jego realizacji.

1.7. Poprawa jakości infrastruktury technicznej na terenie Gminy Rzepin.

W Gminie planowanych jest wiele inwestycji znacznie poprawiających infrastrukturę techniczną, a co za tym idzie estetykę oraz funkcjonalność przestrzeni.

Planowana jest wymiana i ujednolicenie przestanków autobusowych w całej gminie, by stały się nie tylko wygodne dla podróżujących, ale też upiększały krajobraz i stały się jego charakterystycznym elementem, nawiązującym do leśnego charakteru Gminy.

Przy dworcu PKP, który stać się ma wizytówką Rzepina i zachęcać ma podróżnych do zatrzymania się na dłużej, odnowiona ma zostać jezdnia, chodniki oraz powstać mają parkingi. Budynek, znajdujący się w pobliżu, który obecnie nie jest użytkowany, ma zostać zaaranżowany na informację turystyczną, gdzie nabyć będzie można gadżety z logiem gminy. Zabytkowa lokomotywa znajdująca się przy stacji PKP ma ulec renowacji i stać się charakterystycznym punktem na mapie Rzepina. Zaplanowanym działaniem jest również termomodernizacja budynków użyteczności publicznej - placówek oświatowych, w tym szczególnie duży nacisk położony będzie na poprawę infrastruktury i stanu technicznego przedszkoli gminnych i zwiększenia w nich komfortu nauczania. Ważnymi inwestycjami będą również: wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej – uzupełnienie ciągu na terenie Rzepina oraz na terenie sołectw Gminy. Poprawie ma ulec również system komunikacyjny w Rzepinie oraz na obszarach wiejskich, w tym budowa i modernizacja dróg i szlaków rowerowych na terenie Gminy. Ważnym elementem rozbudowy infrastruktury drogowej jest wsparcie

budowy obwodnicy Rzepina, łączącej bezpośrednio zjazd z autostrady A2 z terenami inwestycyjnymi. Istotnym działaniem w rozwoju zasobu technicznego Gminy Rzepin jest budowa, przebudowa i rozbudowa komunalnego i socjalnego zasobu mieszkaniowego.

W celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców koniecznym jest zmodernizowanie oraz budowa remiz OSP na terenie Gminy Rzepin, doposażenie w urządzenia i pojazdy, a także doskonalenie poziomu wyszkolenia członków jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

1.8. Zintegrowanie działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego Gminy Rzepin.

W tym celu operacyjnym planowane jest wspieranie działań w zakresie budowy infrastruktury związanej z odnawialnymi źródłami energii oraz propagowanie szeroko pojętych zachowań proekologicznych. W zakresie działań zmierzających do ochrony środowiska naturalnego planowana jest termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz zasobu mieszkaniowego zarówno komunalnego jak również pozostającego własnością prywatną. Wspierane również będą inwestycje związane z budową przydomowych oczyszczalni ścieków oraz podejmowane będą różnego rodzaju inicjatywy na rzecz edukacji ekologicznej. W planach jest także kontynuowanie programu usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest.

2. Cel strategiczny II – Przygotowanie i promocja spójnej oferty turystyczno-rekreacyjnej gminy.

Cele operacyjne:

- 2.1. Opracowanie spójnej oferty turystyczno-rekreacyjnej. Działania promocyjne;
- 2.2. Budowa nowych obiektów rekreacyjnych oraz rozbudowa infrastruktury turystycznej.

2.1 Opracowanie spójnej oferty turystyczno-rekreacyjnej. Działania promocyjne.

Gmina Rzepin jest atrakcyjna pod względem turystyczno-przyrodniczym. Bogactwo Puszczy Rzepińskiej daje wiele możliwości spędzania wolnego czasu aktywnie. Ważne jest zatem, by wszystkie walory gminy dobrze zaprezentować i rozpropagować informacje, by ożywić gminę w obszarze turystyki. Jest to bowiem nie w pełni wykorzystany potencjał, który docelowo przynieść może wymierne korzyści gminie.

Przygotowane zostaną propozycje spędzenia jednego dnia w Gminie Rzepin. Będzie to oferta, która przede wszystkim trafiać będzie w potrzeby osób podróżujących na dłuższych dystansach, zjeżdżających z autostrady A2, szukających miejsca przystanku, jednodniowego odpoczynku, ale również na weekendowe wyprawy. W ofercie znajdzie się opis znajdujących się na terenie gminy walorów m.in. ścieżek rowerowych, oferta „Szlaku Bobrowego”, zabytki szlaku romańskiego, oferta dla myśliwych itp. oraz wskazówki organizacyjne – mapka Gminy, adresy oraz inne ważne dane kontaktowe ułatwiające organizację dnia. Gotowa oferta rozesłana zostanie do punktów turystycznych w kraju, a przetłumaczona na język niemiecki również do punktów na terenie Niemiec. O pomoc w poszerzeniu grona odbiorców poproszona zostanie partnerska gmina - gmina Hoppegarten. Oferta przygotowana zostanie również w wersji elektronicznej i udostępniona na stronie internetowej www.rzepin.pl.

Planowane jest również przygotowanie informacji dla turystów w formie pojedynczych, tematycznych ulotek. Stojaki z takimi wizytówkami znajdowałyby się np. na stacji kolejowej, czy stacjach benzynowych przy zjeździe z autostrady. W związku z położeniem przygranicznym wszystkie oferty, ulotki oraz wizytówki, powinny być tłumaczone na język niemiecki, by pozyskać jak najwięcej zainteresowanych Gminą Rzepin pod kontem turystyki oraz inwestycji.

Niewykorzystanymi dotąd w pełni zdają się być walory turystyki ekologicznej. Oferta promująca ten walor ma być skierowana do turystów, ale również do szkół, które chciałyby przeprowadzić warsztaty lub kursy ekologiczne w naszej gminie. Do zaoferowania będą zajęcia w centrum edukacji ekologicznej, które mieścić ma się w świetlicy wiejskiej w Staroście oraz warsztaty w terenie – w Puszczy Rzepińskiej, bądź na „Szlaku Bobrowym”. Całości

dopełniałoby mające powstać muzeum przyrodnicze przy Technikum Leśnym w Staroście oraz planowana zagroda z dzikimi zwierzętami. Samo Technikum Leśne zapewnia natomiast bazę noclegową, w razie kilkudniowych wyjazdów warsztatowych. Starościn mógłby stać się miejscem nie tylko dla zorganizowanych grup, ale również byłby punktem, w którym turysta rozpoczynałby swoją wędrówkę przez Puszcę Rzepińską. W punkcie informacji turystycznej w starościńskiej Świetlicy wiejskiej mógłby otrzymać mapę i pakiet wiadomości na temat miejsc wartych zobaczenia. Zaczynając swoją podróż od muzeum przyrodniczego i zagród ze zwierzętami, wypożyczając tu rower, ruszyłby dalej jedną ze ścieżek rowerowych w dalszą trasę przez Puszcę.

Innym pomysłem na ofertę turystyczną jest historyczne grodzisko znajdujące się na terenie Gminy. W miejscu tym powstać powinny tablice informacyjne, można również zorganizować inscenizacje historyczne z zaangażowaniem grup rekonstrukcyjnych.

Ważnym jest, by obrać spójną strategię promocji gminy, by wypracować jej jednolity, konkretny, charakterystyczny wizerunek. W tym celu utworzony zostanie plan marketingowy walorów turystyczno-przyrodniczych, który stanie się dokumentem wyznaczającym kierunek promocji gminy. Działania promocyjne kierowane będą do turystów - intensywnie promowane będą walory przyrodnicze Gminy i jej leśny charakter oraz do inwestorów – poprzez przygotowanie katalogu ofert znajdujących się na terenie Gminy Rzepin. Działania promocyjne będą miały na celu również propagowanie poczucia wspólnoty wśród mieszkańców Gminy.

2.2. Budowa nowych obiektów rekreacyjnych oraz rozbudowa infrastruktury turystycznej i sportowej.

Jako uzupełnienie oferty turystyczno-rekreacyjnej zagospodarowane mają zostać tereny nad Rzeką Ilanką, nieopodal historycznego obszaru Starego Miasta w Rzepinie. Kontynuując ideę przedwojennego terenu rekreacyjnego w tym miejscu, zaproponowano rewitalizację zaniedbanych przestrzeni – poszerzenie obszaru parkowego i stworzenie sztucznego rozlewiska rzeki Ilanki w formie dwóch stawów oraz przystani dla łodzi i kajaków (tzw. mariny). W otoczeniu zaaranżowanych nasadzeń zieleni znajdowałby się kompleks

wypoczynkowy. W obrębie plaży: plac zabaw dla dzieci, boiska sportowe, do siatkówki, a w ich sąsiedztwie siłownia na wolnym powietrzu. Przy sztucznym stawie zaplanowano oświetlone pole namiotowe. Na terenie parku powstałyby zabudowania – budynek restauracyjny z pokojami gościnnymi, budynek kapitanatu, mieszczący biuro mariny, lokale gastronomiczne, zaplecze sanitarne i magazynowe. Punktem charakterystycznym byłaby wieża widokowa o ażurowej konstrukcji stalowej. Po całym terenie prowadziłyby ścieżki pieszo-rowerowe, a całości dopełniałyby mała architektura – brama u przyczółku mostu prowadzącego na wyspę, siedziska na pomostach i podestach drewnianych, ławki i latarnie. Przy obiekcie planowane są miejsca parkingowe, a całość łączyłaby się ścieżką pieszo-rowerową z istniejącą ścieżką wiodącą przez ulicę Moniuszki, w kierunku Starościna.

Inną planowaną inwestycją, uatrakcyjniającą gminę pod względem turystycznym jest powstanie muzeum przyrodniczego przy Technikum Leśnym w Staroście. Muzeum nawiązujące do leśnego charakteru Gminy, ma stać się jednym z punktów na mapie wędrującego przez Gminę turystę. W późniejszym czasie nieopodal muzeum powstać ma mini zoo - zagrody z dzikimi zwierzętami. W pobliżu muzeum i zagród znajduje się świetlica wiejska w Staroście, która pełnić będzie jednocześnie funkcję informacji turystycznej. Będzie to miejsce, od którego rozpoczynać może się zwiedzanie Puszczy Rzepińskiej, gdzie po zwiedzeniu muzeum i zagród wypożyczyć będzie można rowery i ruszyć leśnymi ścieżkami w trasę. Sam profil świetlicy powinien również nawiązywać do koncepcji eko-turystyki. Może pełnić ona również funkcję centrum edukacji ekologicznej, gdzie odbywałyby się specjalne lekcje lub kursy dla uczniów szkół, połączone z zajęciami w terenie. Pobliskie Technikum Leśne dysponuje bazą noclegową, co ułatwia zorganizowanie kilkudniowych kursów ekologicznych.

Gmina Rzepin dysponuje ponad 50 km ścieżek rowerowych, które cieszą się dużą popularnością. W związku z tym, ważne jest utrzymanie ścieżek w dobrej kondycji, ulepszanie ich oznakowania oraz uaktualnienie map ścieżek. Planowane jest również zainstalowanie stojaków na rowery, by móc swobodnie poruszać się nimi po mieście, jak i poza nim. Powstać mają również punkty wypożyczania rowerów, by turyści mogli zostawić swoje pojazdy na parkingu i zwiedzać gminę na dwóch kołach. Podjęte zostaną również działania w celu

pozyskania funduszy na budowę ścieżki rowerowej prowadzącej od granicy kraju we Frankfurcie nad Odrą do Rzepina. Planowane jest również zainstalowanie w kilku punktach mieście dużych map informacyjnych, ułatwiających poruszanie się po mieście i dotarcie do najważniejszych miejsc. Planowane jest również zaaranżowanie terenów w pobliżu jeziora Długiego, gdzie powstać ma kompleks do rehabilitacji i wypoczynku oraz uatrakcyjnienie parków i skwerów na terenie Gminy poprzez ich modernizację i rozbudowę.

Atrakcyjność gminy mają podnieść nowe place zabaw oraz zadaszony kort tenisowy. Obiekt ma znajdować się w pobliżu istniejącego już kompleksu sportowego „Orlik” i ma być obiektem całorocznym. Infrastruktura sportowa w Gminie ma ulec znacznej poprawie. Planowana jest modernizacja i rozbudowa gminnych obiektów sportowych oraz stworzenie warunków dla uprawiania indywidualnej i zorganizowanej aktywności fizycznej.

Obszar 2 – aktywność społeczna

Dążeniem w tym zakresie jest wspieranie i pobudzanie aktywności mieszkańców oraz zdolności do samoorganizowania się na rzecz realizacji własnych potrzeb oraz budowy lokalnej wspólnoty i tożsamości lokalnej mieszkańców Gminy. Wysoka świadomość obywatelska społeczności pozwala na samoorganizację, budowanie więzi i kreowanie rozwoju. Daje możliwość samodzielnego odpowiadania na zaistniałe problemy lub zapotrzebowanie mieszkańców w różnych sferach.

Postawy i kompetencje budujące kapitał społeczny to przede wszystkim kooperatywność, komunikatywność i kreatywność. To one warunkują zdolność do funkcjonowania w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości, w której samorządy lokalne współtworzą warunki do rozwoju aktywności obywatelskiej i zwiększania wpływu obywateli na politykę lokalną, z poszanowaniem autonomii obywatelskiej i jej różnorodności w sferze działań i poglądów. Zauważa się coraz większy wpływ kapitału społecznego na rozwój społeczny i gospodarczy regionu, a także jako element charakteryzujący jakość życia obywateli. Aktywność społeczna mieszkańców została wskazana jako słaby punkt gminy. Wynika z tego, że należy bardziej wspierać i rozwijać aktywność mieszkańców w oparciu o wzajemne zaufanie. Większą uwagę można poświęcić włączaniu organizacji pozarządowych w system funkcjonowania Gminy na zasadzie równoprawnego partnerstwa.

Rezerwy generowania nowych zasobów dla rozwoju znajdują się we wzroście aktywności gospodarczej i społecznej lokalnych firm i organizacji pozarządowych. Gmina może dokładać przysłówiową złotówkę do przedsięwzięć inicjowanych przez lokalne organizacje pozarządowe, lokalnych przedsiębiorców. Aktywność lokalna (przede wszystkim dla organizacji pozarządowych) może być nagradzana systemem grantów z budżetu gminy. Należy rozpocząć dialog ze wszystkimi interesariuszami strategii rozwoju (partnerami) celem zobrazowania aktualnej sytuacji gminy oraz scenariuszami przyszłości, które wynikają z uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych (zmian demograficznych, ekonomicznych, społecznych, kulturowych, prawnych). W sytuacji ograniczonych środków budżetowych

i rosnących kosztów rozwiązaniem może być współpraca partnerów przy realizacji przedsięwzięć, gdzie każdy z nich wnosi swój wkład. W interesie każdej ze stron będzie realizacja inicjatyw, które będą przyczyniały się do realizacji celów rozwojowych:

- wzrostu dochodów mieszkańców, firm, gminy;
- wzrostu wartości majątku mieszkańców, firm, gminy;
- zmniejszenia kosztów mieszkańców, firm, gminy;
- zwiększenia zakresu świadczonych usług niedostępnych dotychczas dla mieszkańców.

Partnerstwo w działaniu powinno być realizowane w myśl odwiecznej zasady „do ut des” czyli „daję, żebyś Ty też dał”, w odniesieniu do strategii opartej o endogeniczny zasób można zmodyfikować to stwierdzenie do brzmienia „dokładam się, jeśli Ty się dołożysz”

Cel strategiczny III – zwiększenie poziomu kapitału społecznego i usług publicznych.

Cele operacyjne:

- 3.1. Kreowanie warunków na rzecz aktywności społecznej (współpraca z mieszkańcami, NGO-sami i innymi aktywnymi podmiotami);
- 3.2. Zwiększanie potencjału instytucjonalnego administracji samorządowej poprzez wdrażanie nowoczesnych systemów zarządzania i podnoszenie kompetencji pracowników instytucji samorządowych;
- 3.3. Wspieranie aktywnej integracji i pomocy społecznej mieszkańców gminy (zwiększanie efektywności działalności podmiotów ekonomii społecznej oraz budowa płaszczyzny współpracy i koordynacji działań w sferze społecznej);
- 3.4. Wprowadzenie rozwiązań wspierających podejmowane inicjatywy lokalnej;
- 3.5. Wspieranie działań dotyczących sportu, profilaktyki i ochrony zdrowia.

Cel strategiczny III – zwiększenie poziomu kapitału społecznego i usług publicznych.

Cele operacyjne:

3.1. Kreowanie warunków na rzecz aktywności społecznej (współpraca z mieszkańcami, NGO-sami i innymi aktywnymi podmiotami);

Celem strategicznym jest włączenie mieszkańców Gminy we wspólne realizowanie zadań publicznych na rzecz społeczności lokalnej. Należy podjąć działania, które we wstępnej fazie będą ukierunkowane na budowanie więzi między mieszkańcami. Teren Gminy Rzepin jest miejscem zasiedlonym przez obywateli polskich po II wojnie światowej. Ludność napłynęła tu z wielu stron kraju. Różnorodność kulturowa, brak wspólnych korzeni mieszkańców, wpływa na brak wspólnej tożsamości i poczucia jedności, co przekłada się na rzadkość podejmowania wspólnych przedsięwzięć przez mieszkańców, dla dobra ich wspólnoty. Poczucie więzi między mieszkańcami, ale też między przedstawicielami samorządu a mieszkańcami wspomóc mogą wydarzenia kulturalne oraz promocyjne. Wspólny wybór patrona miasta, jego hymnu, konkurs na legendę powstania Rzepina, na najbardziej charakterystyczną potrawę, czy planowany cykl imprez kulturalnych pod hasłem: „Rzepin- w poszukiwaniu tożsamości”, mogą być spoiwem, dawać grunt pod kolejne działania, mające na celu aktywizację mieszkańców.

Należy również zawiązać większą współpracę z działającymi w Gminie organizacjami pozarządowymi. Organizacje te skupiają wielu mieszkańców Gminy, którzy wykazują aktywność w wybranym przez siebie polu. Jest to szansa na wykorzystanie tej działalności dla dobra samej organizacji, ale jednocześnie również dla dobra ogółu. Należy zatem zidentyfikować ewentualne pola współpracy z organizacjami pozarządowymi

Partycypacja społeczna jest nieodłącznie związana z komunikacją między przedstawicielami władz samorządowych a mieszkańcami. Ważne jest, by stosowane były zróżnicowane narzędzia komunikacyjne, tak by wiadomości ważne dla lokalnej społeczności docierały do wszystkich grup potencjalnych odbiorców. By jednak rozwój społeczny został zagwarantowany mieszkańcy nie mogą pozostać jedynie biernymi odbiorcami informacji o podjętych przez samorząd decyzjach. Zastosowane powinny zostać metody pozyskiwania opinii mieszkańców np. konsultacje społeczne, czy badania opinii, co daje mieszkańcom poczucie współdecydowania o losach ich małej Ojczyzny. Wynik takich konsultacji i podsumowanie zasięgniętej opinii powinno zostać podane do wiadomości publicznej. W kalendarz gminnych wydarzeń na trwałe powinny wpisać się spotkania z mieszkańcami, z organizacjami pozarządowymi i z przedsiębiorcami.

3.2. Zwiększanie potencjału instytucjonalnego administracji samorządowej poprzez wdrażanie nowoczesnych systemów zarządzania i podnoszenie kompetencji pracowników instytucji samorządowych.

Jakość świadczenia usług publicznych przez pracowników Urzędu opiera się na poziomie wyposażenia technicznego – nowoczesnych systemów zarządzania - oraz na kapitale ludzkim. Zwiększenie potencjału instytucjonalnego jest zależne od kilku czynników i będzie odbywało się na wielu polach. Niezbędne jest stałe uaktualnienie systemów informatycznych, sprzętów oraz programów usprawniających pracę. Taka nowoczesna baza odciąża pracownika - częściowo zwalnia go z wykonywania zadań powtarzalnych i odtwórczych - czysto administracyjnych i stawia na pozycji osoby odpowiedzialnej za strategię działania na stanowisku pracy. Zintegrowane systemy informatyczne nie tylko usprawniają pracę, ale dają pracownikom pełen przekrój informacji, możliwość skuteczniejszego działania większy profesjonalizm pracy. Dostępność zintegrowanych systemów informatycznych wpłynie na zwiększenie zakresu usług administracyjnych świadczonych drogą elektroniczną oraz poprawę jakości i komfortu załatwiania spraw urzędowych przez mieszkańców Gminy, co uwarunkowane jest prowadzeniem szerokiej kampanii informacyjno-promocyjnej, zachęcającej do korzystania z dostępnych systemów informacji o usługach on-line.

Warto zainwestować nie tylko w nowoczesne sprzęty i oprogramowanie, ale także w samych pracowników, którzy stanowią zasób strategiczny. Bardzo ważnym jest zatem, by poszerzać kompetencje i rozwijać umiejętności personelu. Metodą do tego prowadzącą są szkolenia, podnoszące poziom wiedzy merytorycznej. Należy sięgnąć po nowe formy szkoleń, które zakładają nie tylko klasyczne wykłady poza miejscem pracy, ale również formy nowoczesne, jak np. szkolenie w trakcie pracy, najbardziej oddające rzeczywistą sytuację. Warto zwrócić uwagę na wartość kompetencji społecznych – jest to sfera umiejętności, która obecnie zyskuje coraz większe znaczenie i stała się również dużym polem do szkoleń. Umiejętność pracy w zespole, zdolności komunikacyjne, elastyczność tak, jak umiejętności merytoryczne, również mogą podlegać ciągłemu udoskonalaniu. Poprawienie tego typu umiejętności podniosłoby poziom obsługi klientów oraz współpracę między poszczególnymi komórkami organizacyjnymi.

3.3 Wspieranie aktywnej integracji i pomocy społecznej mieszkańców gminy.

Zwiększanie efektywności działalności podmiotów ekonomii społecznej oraz budowa płaszczyzny współpracy i koordynacji działań w sferze społecznej wpływać będzie na wspieranie aktywnej integracji i pomocy społecznej mieszkańców Gminy Rzepin. Gmina Rzepin inwestuje w kapitał ludzki dając szansę rozwoju swoim mieszkańcom, przeciwdziałając wykluczeniu społecznemu oraz dąży do wzmocnienia aktywności środowisk lokalnych. Celami strategicznymi realizującymi misję Gminy Rzepin w zakresie pomocy społecznej będą: aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, rozwój integrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie, rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych oraz partnerstwo na rzecz aktywnej integracji środowiska lokalnego.

3.4. Wprowadzenie rozwiązań wspierających podejmowane inicjatywy lokalnej;

Narzędziem pobudzającym mieszkańców do wspólnego działania może być system „inicjatywy lokalnej”. Jest to forma współpracy samorządu z mieszkańcami, która zakłada realizację zadań

publicznych. Podobnie jak w przypadku funkcjonującego już w gminie funduszu sołeckiego, system zakłada realizację pomysłów wniesionych przez mieszkańców, z tą różnicą, że partycypacja mieszkańców w przypadku funduszu ogranicza się do ich wyboru wydatkowania otrzymanej kwoty pieniędzy. Inicjatywa lokalna natomiast zakłada określony w ustalonym regulaminie czynny udział mieszkańca w realizacji nakreślonego przez niego pomysłu. Pomysłodawca składa wniosek do Gminy z pomysłem na realizację zadania publicznego, deklaruje kosztorys działania, plan prac, określa jaką część prac, bądź środków finansowych jest w stanie zaproponować od siebie, a jaką chciałby uzyskać od gminy. Gmina określa wcześniej pulę pieniędzy jaką jest w stanie przeznaczyć rocznie na „Inicjatywę lokalną”. Po rozpatrzeniu napływających do określonego wcześniej terminu wniosków (wg określonych kryteriów i przyznania im punktacji) wybierany jest pomysł zwycięski, a z jego autorem podpisywana jest umowa, by obie strony wywiązały się z wyznaczonych zadań. Dzięki tej metodzie mieszkańcy mają szansę nie tylko wskazania największych potrzeb społeczności, poprawić komunikację i współpracę mieszkańców i władz samorządowych, ale także wziąć czynny udział w realizacji swojego pomysłu. Projekt zrealizowany dla mieszkańców i jednocześnie przez mieszkańców cieszy się większym poszanowaniem i uznaniem jego realizacji, efektów końcowych, co wiąże się z większym zadowoleniem społeczności i podwyższeniem komfortu życia.

3.5. Wspieranie działań dotyczących sportu, profilaktyki i ochrony zdrowia

Jednym z czynników zagrażających zdrowiu jest nadmierne spożywanie alkoholu oraz uzależnienie. Nadużywanie alkoholu oraz uzależnienie ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i ich rodzin. Problemy związane z alkoholem powodują wielorakie szkody (społeczne, zdrowotne, ekonomiczne) - zarówno te wymierne, choćby związane z opieką zdrowotną, wypadkami drogowymi, czy przestępczością, jak i te niewymierne, jakimi są cierpienie i ból.

By skutecznie przeciwdziałać problemom związanym z alkoholem oraz eliminować ich niekorzystny wpływ na społeczeństwo, konieczne jest prowadzenie działań związanych

z profilaktyką i ich rozwiązywaniem. Na szczeblu gminnym zadania te realizowane są w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, a także podejmowania takich przedsięwzięć, które będą przestrzegać przed zgubnymi skutkami nadużywania alkoholu. Program zawiera zadania określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które będą realizowane w formach dostosowanych do aktualnych potrzeb lokalnych, w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Głównymi założeniami Programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, wzrost społecznej świadomości dotyczącej tej problematyki oraz promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Działania podejmowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będą dostosowywane do specyfiki środowiska lokalnego, a ich charakter będzie wielokierunkowy, aby mógł dotrzeć do jak największej liczby osób.

Ważnym zadaniem samorządu gminnego w zakresie strategii przeciwdziałania uzależnieniom jest zapewnienie oraz zwiększenie pomocy terapeutycznej dla uzależnionych i współuzależnionych mieszkańców gminy Rzepin. Podstawową metodą leczenia jest psychoterapia grupowa i indywidualna. Dostępność i wysoka jakość profesjonalnej terapii uzależnień warunkuje skuteczność wszystkich działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin. Dlatego planuje się podjęcie kroków w kierunku współpracy i próby utworzenia na terenie miasta ośrodka terapii uzależnień. Planuje się również przeniesienie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych do nowego budynku celem polepszenia warunków i jakości świadczonych usług w tym zakresie.

Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe jest kolejnym istotnym zadaniem podejmowanym w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Szkody zdrowotne związane z alkoholem nie

ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych, lecz dotyczą także członków ich rodzin. Nadużywanie alkoholu przez jednego członka rodziny, destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego. Dlatego bardzo ważne jest udzielenie pomocy kompleksowo, w odniesieniu do rodzin, w których występują problemy alkoholowe ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Priorytetem będzie więc podjęcie działań mających na celu utworzenie na terenie miasta świetlicy socjoterapeutycznej, która będzie stanowiła ważny element skutecznej pomocy dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

Uwzględniając znaczenie i wagę problemów związanych z alkoholem oraz ponoszone koszty zdrowotne i społeczne należy również kontynuować i wzmacniać działania o charakterze profilaktycznym kierowane do całej społeczności. Ważnym elementem strategii na rzecz profilaktyki i zmniejszenia problemów związanych z alkoholem będzie podejmowanie działań „ochronnych” skierowanych do dzieci i młodzieży. Zaplanowane działania będą miały na celu zapewnienie właściwej organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, a przez to zwiększenie aktywności i promowanie pozytywnych zachowań. Z kolei programy profilaktyczne skierowane do uczniów będą miały na celu przygotowanie ich do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji. Jednocześnie podejmowane będą działania informacyjno-edukacyjne mające na celu promowanie prawidłowych zachowań wśród dorosłych mieszkańców gminy. Konieczne jest dalsze upowszechnienie, wdrażanie oraz poszerzanie ofert rekomendowanych działań profilaktycznych opartych na skutecznych strategiach oddziaływań. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych nastawionych na ograniczenie picia alkoholu oraz działań ograniczających ryzyko picia szkodliwego i uzależnienia. Realizacja i wspieranie kampanii edukacyjnych, mających na celu zwiększenie świadomości lokalnego społeczeństwa oraz organizowanie i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia. Należy również zwrócić uwagę na zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców, edukację rodziców w zakresie przygotowania dziecka do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Współczesne badania naukowe nad skutecznością profilaktyki

ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży udowodniły, iż największą efektywność mają działania i programy skoncentrowane na rodzinie. Pozytywna i silna więź z rodzicami, normy dotyczące substancji psychoaktywnych wyniesione z domu oraz umiejętność budowania wokół dziecka nie tylko systemu kontroli, ale i wsparcia są ważnymi czynnikami chroniącymi młodych ludzi przed sięganiem po substancje psychoaktywne. Najbardziej celowe będą w tym zakresie wszelkie działania, które przyczyniają się do wzmocnienia więzi w rodzinie lub jej odbudowy oraz działania mające na celu wzmocnienie umiejętności wychowawczych.

W dobie komputeryzacji istotnym jest wspieranie alternatywnych form wolnego czasu oraz krzewienie potrzeby aktywności fizycznej i ruchowej. W tym celu należy stworzyć ofertę sportowo-rekreacyjną dostosowaną do potrzeb mieszkańców. Ważnym jest zatem wspieranie realizacji programów promujących sport i rekreację, jako element profilaktyki prozdrowotnej, a także udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjno-społecznych kształtujących właściwe zachowania z zakresu zdrowego stylu życia. Kluczowym dla rozwoju sportu na terenie Gminy Rzepin jest wsparcie wiodących dyscyplin sportu kwalifikowanego t. j. piłki nożnej, siatkówki, sportów siłowych i wrotkarskich.

Obszar 3 – edukacja

Wysokiej jakości kapitał społeczny należy budować na wysokiej jakości edukacji. Powinna to być edukacja nowoczesna, oparta o nowatorskie metody nauczania, czerpiąca z doświadczeń europejskich i światowych, integrująca różne dziedziny i korzystająca z rozwiniętej bazy infrastrukturalno – dydaktycznej. Istotnym elementem powinna być adekwatność edukacji do zmieniających się potrzeb (w tym przede wszystkim potrzeb rynku pracy), jej elastyczność i wykorzystywanie profesjonalnych mechanizmów zarządzania. Oferta edukacyjna nie powinna kończyć się na obowiązkowym poziomie. To powinna być oferta będąca procesem opartym o ideę uczenia się przez całe życie, uwzględniającym ofertę dla różnych grup wiekowych, tak w formach tradycyjnych (szkolnych) jak i pozaszkolnych (edukacja nieformalna).

Cel strategiczny IV – poprawa dostępności do wysokiej jakości usług edukacyjnych na terenie gminy

Cele operacyjne:

- 4.1. Dostosowanie do standardów krajowych i europejskich bazy technicznej i dydaktycznej obiektów oświatowych w Gminie Rzepin;
- 4.2. Specjalizacja oferty szkolnictwa ponadgimnazjalnego;
- 4.3. Wsparcie oferty kształcenia zawodowego;
- 4.4. Oferta edukacji i kultury dla mieszkańców w różnym wieku;
- 4.5. Rozwój kompetencji kadry oświaty niezbędne w nowoczesnej edukacji.

Cel strategiczny IV – poprawa dostępności do wysokiej jakości usług edukacyjnych na terenie gminy

Cele operacyjne:

4.1. Dostosowanie do standardów krajowych i europejskich bazy technicznej i dydaktycznej obiektów oświatowych w Gminie Rzepin.

Baza techniczna oraz dydaktyczna szkół wymaga ciągłego uzupełniania i doposażania. Jest to ważny element, który wpływa na nowoczesność placówek, możliwości uatrakcyjnienia nauczania, a co za tym idzie na ich konkurencyjność. Demograficzne tendencje spadkowe powodują, iż placówki oświatowe muszą starać się o pozyskanie uczniów, przedstawić atrakcyjną ofertę, by przyciągnąć dzieci i młodzież i zapobiec ich odpływowi do miast powiatowych i wojewódzkich. Dlatego zagwarantować należy nowoczesne wyposażenie i pomoce dydaktyczne, poprawiające komfort edukacji. Jednym z planowanych przedsięwzięć jest termomodernizacja obiektów oświatowych oraz poprawa warunków technicznych w przedszkolach samorządowych – zwiększenie ilości miejsc w przedszkolach, doposażenie placów zabaw oraz poprawa istniejącej już infrastruktury. Na sale dydaktyczne zaaranżowana zostać ma najwyższa kondygnacja Szkoły Podstawowej nr 1 w Rzepinie, zwiększając tym samym możliwości edukacyjne w placówce. Zintegrowane mają zostać również działania na rzecz zapewnienia pełnego bezpieczeństwa w jednostkach oświatowych.

4.2. Specjalizacja oferty szkolnictwa ponadgimnazjalnego

Osiągnięcie tego celu jest bardzo ważne dla Gminy, zarówno w rozwoju społecznym, jak i gospodarczym.

Liceum ogólnokształcące to bardzo popularny typ szkoły. O wyborze liceum decyduje zazwyczaj odległość od miejsca zamieszkania. Szkoła zatem ogranicza się jedynie do uczniów mieszkających w pobliżu. By ściągnąć młodzież z gmin ościennych należy stworzyć ofertę konkurencyjną, wyjątkową. Sposobem na to może być utworzenie klas profilowanych,

oferujących nie tylko inny program nauczania, ale dokumenty poświadczające ukończenie specjalistycznych kursów, czy uzyskanie certyfikatów.

Bliskość granicy z Niemcami mogłaby ułatwić utworzenie klasy językowej. Nawiązanie ścisłej współpracy z nauczycielami ze strony niemieckiej, którzy regularnie prowadziliby zajęcia nie tylko z języka, ale także z innych przedmiotów, uatrakcyjniłoby ofertę liceum, ale przede wszystkim gwarantowałoby wysoki poziom nauczania języka i co niespotykane w tego typu klasach – umożliwiłoby kontakt z native speakerem, co ma kolosalny wpływ na szybkość nauki języka. Nawiązany mógłby zostać również kontakt z Europejskim Uniwersytetem Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, którego jednostka – Sprachen Zentrum, przeprowadza kursy oraz egzaminy językowe na wszystkich poziomach wg klasyfikacji europejskiej.

4.3. Wsparcie oferty kształcenia zawodowego

Według raportu Krajowego Ośrodka Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej obserwowany jest przeświadczenie panujące w opinii publicznej, że bezpieczne funkcjonowanie na rynku pracy daje dyplom uczelni wyższej. Stąd też bierze się popularność szkół ponadgimnazjalnych, prowadzących do uzyskania świadectwa maturalnego – są one bowiem podstawą rekrutacyjną do uczelni wyższych. Tendencja ta powoduje coraz większe braki pracowników wykwalifikowanych w wielu zawodach rzemieślniczych. Potrzeby rynku pracy zatem mogłyby zostać zaspokojone właśnie poprzez powrót szkół zawodowych do łask – co też powoli staje się faktem.

Oferta kształcenia zawodowego lub profilowego daje szansę na przyciągnięcie większej ilości zainteresowanych nauką w Gminie Rzepin. Napływ młodzieży z gmin ościennych uzupełniłby braki uczniów spowodowany spadkowymi tendencjami demograficznymi. Umożliwienie nauczania zawodowego, bądź profilowego wzbogaci kapitał ludzki gminy, pomoże wyeliminować bezrobocie oraz niepewność na rynku pracy. Analiza rynku pracy w gminie i w pobliżu dałaby obraz istniejących na nim potrzeb – tak by kierunki kształcenia zawodowego były adekwatne do możliwości wyboru stanowisk pracy. Ważnym elementem byłoby również

promowanie kształcenia zawodowego, w celu poprawy jego wizerunku oraz aktywizowanie w tym zakresie pracodawców. Włączenie w proces edukacji przedsiębiorców pomógłby w wypracowaniu takich kierunków kształcenia, które faktycznie przygotowywałyby uczniów do pracy w zawodzie. Duży nacisk należałoby postawić na poziom nauczania oraz efektywne praktyki zawodowe.

4.4 Oferta edukacji i kultury dla mieszkańców w różnym wieku

Oferta edukacyjna nie powinna być skierowana jedynie do najmłodszych mieszkańców Gminy. Należy zadbać również o ofertę dla osób dorosłych, które chcą poszerzać swoje horyzonty. Istniejące propozycje spędzania wolnego czasu dla dorosłych – zajęcia ruchowe, czy spotkania Akademii III Wieku dla osób z grupy 50+, cieszą się ogromnym powodzeniem. Dzięki szerokiej ofercie edukacyjnej i kulturalnej gmina stałaby się miejscem jeszcze bardziej przyjaznym do życia. Warto zwrócić uwagę na powiększającą się w społeczeństwie grupę seniorów. Planowane jest powstanie miejsca spotkań dziennych dla osób starszych, gdzie w wyznaczonych godzinach mogłyby spędzić czas, wspólnie świętować, dzielić się swoimi umiejętnościami i zainteresowaniami. Planowanym działaniem jest również ponowne uruchomienie kina miejskiego, które znajduje się w Miejskim Domu Kultury. Zakup odpowiedniego sprzętu pozwoliłby na ponowne funkcjonowanie kina, co poszerzyłoby ofertę spędzenia wolnego czasu dla mieszkańców w różnym wieku. Inną inwestycją byłoby wybudowanie muszli koncertowej, gdzie odbywałyby się koncerty plenerowe dla mieszkańców gminy. W celu zapewnienia szerokiemu gronu odbiorców dostępu do atrakcyjnej oferty rozrywkowej koniecznym jest wprowadzenie finansowania umożliwiającego realizację atrakcyjnego programu artystycznego oraz stworzenie kalendarza urozmaiconej oferty rozrywkowej. Ważnym elementem jest także wspieranie spotkań integracyjnych lokalnej społeczności, budujących i zacieśniających więzi społeczne i dobro sąsiedzkie.

Należy obrać spójną strategię wydarzeń kulturalnych w gminie, by wpisywały się w jednolity, konkretny plan, tworząc charakterystyczny wizerunek gminy. Działania w dziedzinie kultury

będą również narzędziem do budowania poczucia wspólnoty wśród mieszkańców i lokalnej tożsamości.

4.5. Rozwój kompetencji kadry oświaty niezbędne w nowoczesnej edukacji oraz wprowadzanie programów rozwojowych w edukacji.

W celu podnoszenia jakości i poziomu kształcenia w szkołach Gminy Rzepin niezbędnym jest rozwijanie kompetencji nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz dostosowanie programu nauczania poprzez stosowanie metody aktywnego i praktycznego uczenia się. W związku z ogólną tendencją spersonalizowanego podejścia do ucznia, koniecznym jest rozwijanie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania i zaspokajania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych każdego ucznia. Zaplanowana została również realizacja przedsięwzięć ukierunkowanych na rozwój umiejętności uczniów, szczególnie w zakresie nauk ścisłych, przyrodniczych i języków obcych. Ważne działania w zakresie rozwoju potencjału uczniów dotyczyć będą przygotowania dzieci i młodzieży do wyboru drogi dalszego kształcenia oraz potrzeb rynku pracy. Duży nacisk położony będzie na realizację przedsięwzięć zaspokajających potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów.

V. Podsumowanie

Strategia rozwoju Gminy Rzepin jest najważniejszym dokumentem samorządu lokalnego, określającym kierunki rozwoju oraz cele strategiczne, obrane na najbliższe lata. Aktualizacja strategii rozwoju jest odpowiedzią na permanentnie zmieniającą się sytuację społeczno-gospodarczą gminy, zależną również od ogólnie panujących warunków w powiecie, województwie oraz kraju i zachodzących zmian formalno-prawnych. Prace nad dokumentem były procesem długotrwałym i wieloetapowym. Koncepcja rozwoju Gminy podzielona została na trzy obszary, w których analiza i wyznaczenie szczegółowych celów strategicznych i operacyjnych dała pełny obraz potrzeb mieszkańców. Spójna wizja przedstawiona w dokumencie oparta jest na zrównoważonym rozwoju we wszystkich dziedzinach życia społeczności lokalnej. W oparciu o dokument strategii możliwe będzie formułowanie konkretnych zadań do realizacji, w ramach budżetu gminnego, ale także funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Konkretyzacja zadań służących rozwojowi gminy i obranie jednolitego kierunku działania daje poczucie przejrzystości polityki lokalnej, przewidywalności kolejnych kroków i poczucia bezpieczeństwa mieszkańcom oraz wpływa pozytywnie na wizerunek gminy w oczach potencjalnych inwestorów. Strategia rozwoju Gminy Rzepin jest dokumentem otwartym, który może ulegać modyfikacjom w związku z zachodzącymi zmianami społeczno-gospodarczymi. Zadania wytyczone w powyższej strategii wymagają skutecznego wdrożenia i efektywnego zarządzania, a ich organizacja i przebieg powinny podlegać ewaluacji i systematycznego monitorowania.